Ғўза парваришини пахтани машина билан теришга мослаб ўтказайлик!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 121 (1383) | 21 июнь, якшанба, 1959 йил. | Баҳоси 20 тийин

СССР билан Германия Демократик Республикасининг мустаҳкам иттифоқини кўрсатувчи ёрқин намойиш

Германия Демократик Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг Совет Иттифоқида дўстлик визити билан бўлганлиги тўғрисида ахборот эълон қилинди.

Ахборотда айтиладики, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг, Германия Демократик Республикаси Ҳукуматининг ва Демократик Германия Миллий фронтининг делегацияси совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Ҳукуматининг таклифига биноан 1959 йил 8 июндан 20 июнга қадар дўстлик визити билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турди.

Ахборотда бундай дейилади: Германия Демократик Республикаси делегациясининг визити муносабати билан Совет Иттифоқида ўтказилган учрашувлар, суҳбатлар ва митингларнинг ҳаммаси Германия Демократик Республикаси билан Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг қарашларидаги умумийликни ва қардошларча бирдамликни, шунингдек ҳар иккала давлатнинг пролетар интернационализмининг олижаноб принципларига асосланган бузилмас иттифоқини кўрсатувчи яққол далил бўлди.

Халқаро аҳвол тўғрисида фикр олишув вақтида Европадаги кескинликни сезиларлик ва таъсирчан равишда юмшатишга эришмоқ учун қандай йўлдан бориш керак, деган масалага асосий эътибор берилди.

Иккала томон шуни қайд қиладиларки, дейилади Ахборотда, — Ғарб давлатларининг ва, аввало, Германия Федератив Республикасининг муайян доиралари етилган масалаларнинг ҳал этилишига халақит беришга интилмоқдалар. Ваҳоланки бу масалаларнинг ҳал қилиниши халқаро кескинликни юмшатиш ва тинчликни мустаҳкамлаш учун зарурдир. Шу доираларнинг манфаатларини, аввало Ғарбий Германия канцлери Аденауэр ифодаламоқда. Бу доиралар «совуқ урушни» янада авж олдирмоқ учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар.

Германия Демократик Республикаси ўзининг тинчликсевар сиёсати билан бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш ишига муҳим ҳисса қўшаётган бир вақтда, — дейилади Ахборотда, — Ғарбий Германия милитаризмнинг эски йўлидан бориб, Европада уруш хавфининг асосий манбаи бўлиб қолди. Бонн ҳукмрон доиралари Ғарбий Германияни агрессив милитарист давлатга айлантирмоқдалар, бу давлат кўп соҳада гитлерчилар Германиясининг босган изига тушиб олмоқда.

Сўнгра Ахборотда бундай дейилади: Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси ҳукуматлари шу нарсани мамнуният билан қайд қиладиларки, «совуқ уруш» кўп йиллар давом этганидан кейин, Ғарб давлатлари энг актуал халқаро масалаларни кўриб чиқмоқ учун ташқи ишлар министрларининг Женевадаги кенгашига келдилар, бу кенгашнинг ишида Германия Демократик Республикаси ва Германия Федератив Республикаси тенг ҳуқуқли бўлиб қатнашмоқдалар. Ҳар иккала делегация ғарб давлатларининг иккита герман давлати мавжудлигини назар-писанд қилмасликдан иборат нореалистик позицияни тарк этаётганликларини табриклайди.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ва Германия Демократик Республикасининг ҳукуматлари шу нарсага аминдирларки, — деб таъкидланади Ахборотда, — Германия масаласини умуман тинч йўл билан ҳал қилмасдан ва Ғарбий Берлиндаги оккупация режимини тугатмасдан туриб, Германиядаги ва Европадаги вазиятни тубдан яхшилашга эришиб бўлмайди.

Германия билан тузиладиган сулҳ шартномасининг лойиҳасини Совет ҳукумати Германия Демократик Республикасининг ҳукумати билан келишиб, бу лойиҳани ташқи ишлар министрлари кенгашининг муҳокамасига қўйди, бу сулҳ шартномаси иккинчи жаҳон урушига, ниҳоят, якун ясаган ва шу билан бир вақтда янги урушга қарши ғов бўлур эди.

Агар Германия сулҳ шартномасининг шартларига мувофиқ атом ва ракета қуролига эга бўлмаса ва бу билан ғарбий герман милитаристларининг атом қуроли билан қуролланишининг олди олинса, у ҳолда ҳар иккала герман давлатининг бир-бирига яқинлашуви ва улар ўртасида ҳамжиҳатлик бўлиши йўлидаги асосий тўсиқ йўқолади, бу эса Германиянинг тинч йўл билан қайта бирлашуви учун бирдан-бир имконият туғдиради.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ва Германия Демократик Республикасининг делегациялари шу нарсани афсусланиб қайд қиладиларки,— дейилади ахборотда,— уч Ғарб давлати ташқи ишлар министрларининг Женева кенгашида Германия билан тузиладиган сулҳ шартномасини тайёрлаш ва Германия билан сулҳ шартномаси тузиш тўғрисидаги таклифни қабул қилмадилар. Улар бунинг ўрнига таклифлар пакети деб аталган планни тақдим этдилар. Бу план бир қанча мураккаб проблемаларни чигал тугун қилиб чувалтириб юборган ва герман милитаристларининг ҳукмронлигини Одерга ҳамда Нейссега қадар ёйишни, Германия Федератив Республикасининг атом билан қуролланишини қонунлаштиришни ва давом эттиришни, шунингдек бутун Германияни НАТОга қўшиб олишни кўзда тутади.

Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси ҳукуматлари Германия билан сулҳ шартномаси тузиш учун курашни бундан буён ҳам давом эттиражакларини билдирадилар.

Сўнгра Ахборотда бундай дейилади: — Совет Иттифоқи Германияни тинчликсевар демократик давлат қилиб, миллий тикланиш тўғрисида Германия Демократик Республикаси ишлаб чиққан ва ҳар иккала герман давлатининг конфедерациясини тузишни кўзда тутган программани Германияни қайта бирлаштириш йўлида қўйилган ҳал қилувчи қадам деб астойдил табриклайди.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ва Германия Демократик Республикасининг ҳукуматлари шуни айтдиларки,— дейилади Ахборотда,— улар Ғарбий Берлинда оккупация режими сақланиб қолаётганлиги натижасида вужудга келган аҳволни тоқат қилиб бўлмайдиган аҳвол деб ҳисоблайдилар. Ҳар иккала давлат ҳукуматлари Ғарб давлатларининг аллақачон етилган бу масалани ҳал қилиш ўрнига, оккупация режимини бутун Берлинга ёйишга уринаётганликларини қатъиян рад қиладилар. Шу билан бирга Ахборотда уқтириб айтиладики, ҳар иккала мамлакат ҳукуматлари Ғарбий Берлин масаласини манфаатдор давлатларнинг ҳаммаси билан биргаликда ўзаро мақбул равишда ҳал қилишга ўзларининг тайёр эканликларини таъкидлайдилар. Совет Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси, — дейилади сўнгра Ахборотда,— Ғарбий Берлиндаги оккупация режимини вақти чекланмаган ҳолда сақлаб қолишга рози бўлмайдилар ва Ғарбий Берлинда Европадаги тинчлик иши учун хавф туғдирган ғайри нормал вазиятни тезроқ йўқотмоқ учун ҳамма зарур чораларни кўришга қаттиқ бел боғлагандирлар.

Ахборотда айтиладики, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси ҳукуматлари жуда етилган халқаро масалаларни, шу жумладан Германия билан сулҳ шартномаси тузиш масаласини ва Ғарбий Берлин масаласини бартараф қилиш ишида юксак доирада кенгаш чақирилишига катта аҳамият бермоқдалар. Ҳар иккала мамлакатнинг делегациялари агрессив НАТО блокида қатнашаётган давлатларнинг Италия ва Греция территорияларида Американинг ракета ва атом базаларининг вужудга келтиришни жадаллаштиришга қаратилган ҳаракатларини қоралайдилар. Томонлар шуни уқтириб ўтадиларки, атом ва водород қуроли синовларини тўхтатиш масаласи кечиктирилмай ҳал қилинишни талаб этаётган ва энг етилган масалаларнинг биридир.

НАТО қўмондонлигининг Болтиқ денгизини шу агрессив блок ҳарбий-денгиз кучларининг плацдармига айлантиришга уринаётганлиги сабабли, — дейилади Ахборотда, — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Германия Демократик Республикаси ҳукуматлари Болтиқ бўйидаги ҳамма мамлакатларнинг ҳукуматларига мурожаат қилиб, уларни Болтиқ денгизини тинчлик денгизига, атом ва ракета қуролидан холи бўлган зонага айлантиришга чақирадилар, бу зонада бошқа давлатларнинг ҳарбий базалари бўлмаслиги лозим.

Ҳар иккала томон, — дейилади ахборотда, — Совет Иттифоқи билан Германия Демократик Республикаси ўртасида вужудга келган самимий қардошларча дўстлик алоқаларини мустаҳкамламоқ ва ривожлантирмоқ учун ўзларининг куч ва ғайратларини бундан буён ҳам аямай сарфлаяжакларини, бундай муносабатларни Европада тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш ишига қўшилаётган катта ҳисса деб ҳисоблаётганликларини изҳор қиладилар.

Германия Демократик Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг Совет Иттифоқига қилган визити, — дейилади Ахборотнинг охирида, — социалистик лагердаги давлатлар ва халқларнинг буюк оиласида ҳар иккала мамлакатнинг мустаҳкам иттифоқини кўрсатувчи ёрқин намойиш бўлдики, социалистик лагернинг бирлиги ва жипслиги асло бузилмайди. (ТАСС).

«УРТЎҚМОҚ» БЎКА РАЙОНИ ПАХТА ДАЛАЛАРИДА

Бўлди қизиқ ҳангомалар...

МАРКАЗДАГИ БЕКОРЧИЛАР

Мана «Уртўқмоқ» Бўкада. Район маркази эндиликда жуда обод бўлиб кетибди. Соя-салқин боғлар, шарқираб оқаётган сувлар, шинам безатилган чойхоналар, магазинлар, буларнинг ҳаммаси марказнинг ҳуснига ҳусн қўшиб турибди. Бироқ ғўза парвариши авжи қизитилиши лозим бўлган шу кунларда марказда бекорчилар кўплиги таажжубланарли!

Биргина Облоқул ака чойхоначилик қилаётган ерда юзга яқин одам тўпланиб олиб ҳангома қилиб ўтирибди: биров карта ўйнаяпти, биров бедана уриштираяпти, бировлар эса ёнбошлаб олиб пиво симираяпти. Пазандаларнинг ҳам қўли-қўлига келмайди.

— Менинг беданам негадир икки кундан бери дон емаяпти, — секингина олазарак кўз ташлаб гап бошлади оқ яктаклик бир йигит.

— Буёққа бер-чи, — мўйловли йигит беданани қўлига олиб жонիворнинг қулоғига «кув-кув»лаб қўйди.

— Ташаштирамизми? — сўради у.

— Ихтиёр ўзингда.

Бедана уриштириш бошланди.

Раҳматулла аканинг анҳор бўйидаги чойхонасида ҳам одам гавжум. Жузза ўйнаб ўтирганлардан биттасининг пули тугаб қолди шекилли, чойхоначининг бир чойнак ва икки пиёласини ҳам дов тикиб юборди.

— Шуни ҳам ютқазсам кейин жузза отини тилимга олмайман, — деди у жаҳл билан.

— Қаерда бекорчи кўп бўлса, ўша ерда бемаъни ишлар ҳам кўп бўлар экан, — деб ўйлади «Уртўқмоқ».

«Уртўқмоқ» бекорчилар ёнида ўтириб чой ичишни лозим топмай Карл Маркс номли колхоз томонга йўл олди.

РАИС ЧЎЧИБ УЙҒОНДИ

Авжи иш қизғин пайти бўлишига қарамасдан далада одам кам кўринади. Кўп карталардаги ғўзалар ўт ичида кўринмай қолибди. Хусусан биринчи, учинчи, еттинчи бригадаларнинг ерларида печаклар гуллаб, дала бетида оқ чойшаб ҳосил қилган, онда-сонда имиллаб юрган тракторлар кўзга ташланиб қўяди. Колхоз раиси Чўлибоев от устида ухлаб қолибди. От эса ғўзалар ичида ўтлаб юрарди. «Уртўқмоқ» раисни таниб қолди.

— Алимат ака ҳорманг,— деб қўйди.

Раис бир кўзини хиёл очди-ю, яна юмиб олиб, ухлашда давом этди.

— Ассалому-алайкум, раис тоға!

Раис бу гал иккинчи кўзини очди, бир нафасдан сўнг кўзи яна юмилиб, момоқалдироқ гулдирагандек қаттиқ хуррак овози эшитилди. От ҳуркиб кишнаб юборди. Раис чўчиб уйғонди.

Ғўзани ўт бостирган шу раис тоғам,
От устида доим мудрар мулла беғам.

Н. Меламед чизган расм.

— Ғўзаларни айланиб юрибман, деб қўйди у, сўнгра отига қамчи бериб, қаергадир жўнаб кетди.

«Уртўқмоқ» колхоз даласини айланишни давом эттирди. Йўлда у район халқ судининг раиси Юсуф Нуроновга дуч келиб қолди:

— Бу томонларда нима қилиб юрибсиз?

— Бу колхозга райкомнинг учинчи секретари Арслон Абдуллаев иккимиз вакил қилиб тайинланган эдик. Ғўзаларни бир кўрай, деб келган эдик, ўт ичида адашиб, ҳамроҳимни тополмай юрибман.

Кўп айланиб юраверганиданми «Уртўқмоқ» чанқаб қолди. Бир пиёла чой ичиш ниятида атрофга кўз югуртириб дала шийпонини қидира бошлади. Шунда колхоз партия ташкилотининг секретари Абдиев дуч келиб 1-бригаданинг дала шийпонини мақтаб қолди.

Мана, мақталган шийпон. Тўртта қозиқ қоқилиб, тепасига илма-тешик толь атрофига йиртиқ-ямоқ қоп ўраб қўйилган.

— Иссиқ овқат қаерда бўлади?— сўради «Уртўқмоқ».

— Иссиқ овқатми, — дудуқланди Абдиев, — иссиқ овқат... Хўш, иссиқ овқат ёзнинг кунида...

Маълум бўлишича, далада иссиқ овқат камдан-кам ташкил қилинар экан. Уч юз гектарча ердаги ғўзаси ўт ичида қисилиб ётган, 70 гектарга яқин ери ягана қилинмаган, раҳбарлари ухлаб, уйқусираб юрган бу колхозда «Уртўқмоқ» ортиқ туролмади.

«ХЎШ, ХИЗМАТ?»

Карл Маркс номли колхознинг ишидан кўнгли тўлмаган «Уртўқмоқ» «Ленин йўли» колхозига ўтиб кетди. Колхознинг 14-бригада даласи. «Уртўқмоқ» бригадир Алиқул Рустамов билан катта пайкал ичида учрашди, учрашдилар-у, ҳеч ёққа юра олмай бир жойда тик туриб қолишди. Негаки, қайси томонга юрманг, чанг-тўзон кўтарилиб, кўз очиргани қўймасди. Ерлар қуриб кетган, ғўза чанқоқ.

— Ғўзага сув қўйсангиз бўлмайдими?

— Сув қўйсак ўт босиб кетади.

— Ўтдан тозалаш қийинми?

— Қийин. Раиснинг хотини чиқмаса, парткомнинг хотини, бухгалтернинг хотини, қариндош-уруғлари чиқмаса, трактори вақтида юрмаса ўтни ким билан тозалаймиз.

— Товба, — деб қўйди «Уртўқмоқ», — кейин колхоз раиси Маҳкам Иброҳимовга икки оғиз сўз айтиб қўйиш учун ернинг чангиганига ҳам қарамай, гурс-гурс қадам ташлаб жўнаб қолди. Лекин сал юрмай, қулоғига аллақандай товуш эшитилди.

— Ҳой, «Уртўқмоқ» амаки, — дея югуриб келарди кўча чангитиб беш-олти бола, — тўхтанг сизда ишимиз бор.

«Уртўқмоқ» болаларни қувонч билан қарши олди.

— Хўш, хизмат, — деб сўради у, — боғчага бормай, бу ерда оналарингизга халақит бериб нима қилиб юрибсизлар.

— Боғчамиз йўқ бўлса, нима қилайлик, — деб шикоят қила кетишди болалар, — шунинг учун кўча чангитиб юрибмиз, амакижон бизга ёрдам беринг!

— Хўп, яхши, сизларга боғча, ясли қурдириб беришга ваъда бераман, — деди «Уртўқмоқ».

КЎЗБЎЯМАЧИЛАР

«Ленинобод» колхозида Р. Додажонов, «Ленинизм» колхозида М. Қулмирзаев деган кишилар раислик қилишар экан. Буларнинг ҳар иккиси ҳам кўзбўямачиликда мусобақа ўйнашиб, қаттиқ тортишиб қолишибди.

— Кўзбўямачиликда мен сени бир чўқишда кочираман, — деб керилибди Р. Додажонов.

— Мен сени чўқимасдан ҳам кочираман, — деб жавоб берибди М. Қулмирзаев.

Додажонов районга берган сводкасида 140 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экилди, деб кўрсатибди, аслида эса 80 гектар ерга экилган эди. Қулмирзаевнинг колхозига 200 гектар ерга квадрат-уялаб экиш тўғрисида топшириқ берилган. Раис бу топшириқни бажармабди. Атиги 64 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экилди. Лекин Қулмирзаев кўзини чирт юмиб, районга 194 гектар ерга квадрат қилиб экдик, деб сводка берди.

«Уртўқмоқ» судья сифатида бу икки раҳбар кўзбўямачиликда бири иккинчисидан қолишмас экан, деб тан берди. Кейин «Ленинизм» колхози далаларини айланишга қарор қилди. Лекин пахта майдонининг 50 проценти ўт ичида бўлгани учун оёғига ўт ўралашиб яхши юролмай қолди. Шунда нарироқда бир йигит газетани тескари ўқиб ўтирар эди.

— Ўртоқ, сиз нима қилаяпсиз ўзи?

— Газета ўқияпман!

— Тескари ўқияпсизку.

— Бригадамизга газета жуда кечикиб келтирилади. Қўлимдаги газетани уч-тўрт марталаб ўқиб чиқдим, зерикканимдан бир гап чиқиб қолармикан деб тескарисига ўқияпман.

Маълум бўлишича, колхоз партия ташкилотининг секретари Шукур Ниёзов дала шийпонларига мутлақо қарамай қўйибди. Обуначиларга газета-журналларни ўз вақтида етказиб бериш ҳақида бош қотирмас экан.

КЎЧМА СОЯБОН...

«Уртўқмоқ» районнинг кўпчилик колхозларида бўлди. Областимиз бўйича 460 минг тонна пахта етказиш ишига ҳисса қўшиш учун жон фидо қилиб, ишлаётган азамат колхозчиларни, миришкор сувчиларни, моҳир механизаторларни кўриб қувонди. Мичурин номли, Хрушчев номли колхозлар, «Бўка» совхозининг илғор бригадалари ишига тан берди. Колхозчиларга астойдил ёрдам бераётган Сталин номли мактаб ўқувчилари, САГУнинг студентлари уни айниқса хурсанд қилди.

Лекин Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг Ленин номли колхозга қилаётган оталик «ёрдами»ни кўриб ёқасини ушлади. Маориф министрлиги ёрдам юборишдан аввал 50 кун маслаҳат қила-қила ниҳоят етти киши юборилибди. Бу кишилар аввал колхозга келгач, уч кун шароитни ўрганиб, дам олишибди. Ниҳоят кўчма соябонларни олиб, далага жўнашибди. Ҳозир буларнинг ҳар бири кунига бир-икки сотихдан ер чопишаяпти.

Кечқурун «Уртўқмоқ» район партия комитетига келди, кирмоқчи бўлди-ю, кейин ўйланиб қолди. Ахир ганга нўноқроқман, фикрим қоғозга аниқроқ тушади, кўрган-билганларимни ёзиб газета редакциясига юбораколай, газетада чиқса ўқишар, дедида меҳмонхонага жўнади.

Эртаси тонг саҳарлаб туриб, нонуштани ҳам қилмай, тўқмоғини кўтариб бошқа районга ўтиб кетди.

«Уртўқмоқ» сафарига ҳамроҳ бўлганлар.

Н. РИХСИЕВ.
Х. ТЎХТАБОЕВ.

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ Н. Исомиддинов бошлиқ бригадасида ғўза парвариши агротехника муддатларида сифатли ўтказилмоқда. Ёппасига шоналаган 92 гектар ердаги ғўза гул кўрсатди. Суратда: миришкор сувчи ўртоқ А. Юсупов эгатларга сув тарамоқда.

В. Салов фотоси.

Ўртоқ В. Тюпко раҳбарлик қилаётган комплекс механизациялаш бригадасининг ташаббуси тўғрисида

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ҚАРОРИ

1. Пахтадан юқори ҳосил етиштириш ҳамда маҳсулот единицаси ишлаб чиқариш таннархини камайтириш юзасидан Ўрта Осиё машина синаш станциясининг, ўртоқ В. Тюпко раҳбарлик қилаётган комплекс механизациялаш бригадаси аъзоларининг ватанпарварлик ташаббуси маъқуллансин.

Ўртоқ В. Тюпко бригадасининг ғўзани механизация билан икки томонлама ишлашни кучайтириш, мўл-кўл ҳосил тўплаш, унинг тез етилишига эришиш ва шу йўл билан пахтани машиналарда териш учун зарур шароит яратиш юзасидан республиканинг барча механизаторларига қарата қилган мурожаати жуда тўғри деб топилсин.

2. Область ва район партия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига трактор-далачилик бригадаларида ғўза парваришини комплекс механизациялашни таъминлайдиган далаларни ва пахта териш техникасини тахт қилиб қўйиш, ҳосилни машина билан териб олиш бўйича аниқ тадбирлар белгилаш ва амалга ошириш вазифаси юклатилсин.

ЎЗБЕКИСТОНДАГИ БАРЧА МЕХАНИЗАТОРЛАРГА

Азиз ўртоқлар!

Биз Ўрта Осиё машина синаш станциясининг комплекс механизациялаш бригадаси аъзолари социалистик мусобақага қўшиламиз ва етти йилликнинг биринчи йилида ўз зиммамизга юқори ҳосил олиш ва энг арзон пахта етиштириш мажбуриятини оламиз. 125 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил етиштирамиз ва бир центнер пахтанинг таннархини 100 сўмга туширамиз.

Пахтанинг таннархини арзонлаштиришга ғўзани парвариш қилишга оз меҳнат сарф қилиб, юқори ҳосил олиш йўли билан эришамиз. Биз пахта етиштиришга сарфланадиган вақтни қисқартиб, бир центнер пахтага 7—8 соат ёки ҳар гектар ерга 20 одам куни сарфланишига ҳаракат қиламиз.

Бунга эришиш мақсадида йил бошидан буён меҳнат унумдорлигини ошириш учун курашаётирмиз. Меҳнат унумдорлигини оширишга ва маҳсулот таннархини кескин камайтиришга қандай эришиш мумкин? Биз ерни тайёрлаш, чигит экиш ва ғўза парваришини тўла равишда механизациялаштирдик. Бу меҳнат сарфлашда иқтисодий жиҳатдан жуда катта фойда олиш имконини берди.

Биз ҳозирнинг ўзидаёқ ғўзани икки парваришдан чиқардик. Ғўзалар текис шоналаб, яхши ривожланаяпти.

Биз пахтадан юқори ҳосил етиштириб, ўз мажбуриятимизни муваффақият билан бажаришимизга қатъий ишонамиз.

Олдимизда турган вазифаларни муҳокама қилиб, етти йилликнинг биринчи йили — 1959 йилда пахта етиштиришни кўпайтириш юзасидан мажбурият олган колхоз ва совхозларнинг ҳамда РТСларнинг барча механизаторларини социалистик мусобақага чақирамиз.

Ўртоқ механизаторлар! Биз сизларни чопиқ тракторларидан фойдаланишни янада яхшилаш ва ғўзани икки томонлама ишлашни тўла механизациялаштиришга даъват этамиз. Культивация қилишда қатор ораларини 45—46 сантиметр кенгликда ишлаш ва шу билан бир вақтда ғўзани минерал ва органик ўғитлар билан озиқлантириш лозим. Культиватор ишчи органларининг ҳамма вақт ўткир ҳолда бўлишини ва тупроқни белгиланган чуқурликда юмшатишни таъминлаш мақсадида уларни ҳар кун кузатиб туриш керак. Қатор оралари ана шундай культивация қилинса, кетмонга, қўл меҳнатига сира эҳтиёж қолмайди.

Ҳозир ғўза парваришида энг муҳим давр. Июнь ва июль ойларида ғўзани янада тез ривожлантириш учун қулай шароит яратиб бериш керак. Бу билан биз мўл ҳосил тўплашга эришамиз.

Биз юқори ҳосил тўплаш билан бирга, пахтанинг тез етилишига ҳам эришмоғимиз лозим. Бунинг учун ғўзани ортиқча суғориш ҳамда кеч озиқлантиришга мутлақо йўл қўймаслик зарур. Бундай хатоларга йўл қўйиш ғўзанинг ғовлаб кетишига, ётиб қолишига сабаб бўлади. Биз ғўзани шундай парвариш қилайликки, ҳосилни машина билан йиғиб-териб олиш ҳар томонлама осон ва қулай бўлсин.

Ҳаммамиз биламизки, пахтани машинада теришни яхши уюштирганимиздагина зиммамиздаги мажбуриятни тўла-тўкис бажара оламиз. Биз ғўзани парвариш қилиш билан боғлиқ бўлган ҳамма ишларни юқори сифатли қилиб ва энг қисқа муддатларда ўтказмоқчимиз. Бунинг учун асосий ҳосилни июль ойидаёқ тўплаш ва унинг август ўрталарида пишиб етилишига, августнинг учинчи ўн кунлигида эса пахтанинг ялпи очилишига эришамиз.

Айни вақтда пахтани машина билан териб олишга ҳам пухта тайёргарлик кўрамиз. Сентябрнинг биринчи ўнкунлигида ғўза баргини тўктириб шу ойнинг 20-ларидан пахта териш машиналарини ишга солиб юборамиз.

Бригадамиз аъзоларининг фикрича, РТС, колхоз ва совхоз механизаторларининг матбуот орқали ўз ишлари ҳақида тез-тез ёзиб туришларини ташкил этиш жуда яхши бўлур эди. Бунда механизаторларнинг илғор тажрибаларини оммалаштириш, бу тажрибаларни барча пахтакорлар ўртасида кенг ёйиш мақсадга мувофиқ бўлур эди. Бу, жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг республикамиз барча механизаторлари ва пахтакорлари олдига қўйган вазифасини — пахтачиликни комплекс механизациялаш, Ватанга 3 миллион 50 минг тонна пахта бериш юзасидан олган социалистик мажбуриятимизни муваффақиятли бажарилишига ёрдам беради.

В. ТЮПКО бригадир-механизатор,
А. ТОЛОЧКО, А. ЁҚУБОВ, А. ЁҚУБОВ, А. УСМОНОВ
Бригада аъзолари.

Қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг роли оширилсин

(ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИДАН).

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг еттинчи чақириқ иккинчи сессияси бўлди. Сессияда область ижроия комитетининг раиси Х. Жалилов қишлоқ хўжалигини юксалтиришда мутахассисларнинг ролини ва жавобгарлигини ошириш тўғрисида доклад қилди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан депутатлардан Акромов, Эргашев ва бошқа ўртоқлар кейинги йилларда областнинг колхоз ва совхозларида қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг катта қисми етишиб чиққанини таъкидладилар. Ҳозир область колхоз ва совхозларида 659 агроном, 650 механик, 464 ирригатор, 459 зоотехник ва 284 экономист ишлаб турибди. Уларнинг ёрдами билан пахта, маккажўхори, сабзавотларни квадрат-уялаб етиштириш методлари муваффақиятли амалга оширилди, деҳқончилик ва чорвачиликда янги илғор усуллар жорий қилинди, қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялаш тадбирлари кенг миқёсда амалга оширилмоқда.

Сирдарё район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи Аҳмедов, Янгийўл районидаги Ленин номли колхознинг агрономи Азимов, 1-«Боёвут» совхозининг бош агрономи Кухтин ўртоқлар етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашга ўзларининг бутун куч ва билимларини сарф қилмоқдалар натижада қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида катта обрў ва эътибор қозондилар.

Шу билан бирга кўпгина колхоз ва совхозларда мутахассислар ҳали талабга жавоб берарли даражада ишламаётирлар. Улар пахта ҳосилдорлигини ошириш, чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш соҳасида ҳеч қандай ташаббус кўрсатмаётирлар, жавобгарлик ҳис қилмаётирлар. Масалан Орджоникидзе районидаги «Сталинград» колхозининг агрономи ўртоқ Қосимов ҳисобчилик вазифасини бажаради. Сирдарё районидаги Тарас Шевченко номли колхознинг шоликорлик далачилик бригадасида эса олий маълумотга эга бўлган 7 агроном ишлаб турибди.

Калинин, Паркент районлари колхоз ва совхозларининг раҳбарлари ёш мутахассисларга нисбатан бюрократларча муносабатда бўлмоқдалар. Улар ёш мутахассисларни ишга қабул қилишда ҳар хил баҳоналар қиладилар, ёхуд ишлаб чиқаришни ўзлаштиришда уларга ёрдам кўрсатмаётирлар. Бекобод ва Ўрта Чирчиқ район ижроия комитетларининг раҳбарлари қишлоқ хўжалик мутахассисларидан нотўғри фойдаланаётганликлари учун қаттиқ танқид қилиндилар. Қишлоқ хўжалик инспекциясининг бош агрономлари Ҳошимов ва Ким Чан Су ўртоқлар иш кунларининг кўпчилик қисмини колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришига оид турли хилдаги справкалар, статистик маълумотлар тўплаш билан ўтказадилар.

Кўпгина агрономлар, зоотехниклар ва бошқа мутахассислар перспектив иш планига аҳамият бермайдилар. Бунинг натижасида колхозларда кўпгина резервлар ишга солинмай қолмоқда.

Буларнинг ҳаммаси область колхоз ва совхозларида беда экиладиган майдонлар, пахта, картошка, сабзавот ҳамда чорвачилик ҳосилдорлигининг камайиб кетишига олиб келди. Бунга область қишлоқ хўжалик бошқармаси ҳам айблидир. Унинг бошлиғи Солимуҳамедов, ёрдамчиси Берсудский, бош агрономи Голгина ўртоқлар ва бошқа ходимлар мутахассисларнинг савиясини ва малакасини ошириш билан системали равишда иш олиб бормайдилар.

— Район қишлоқ хўжалик инспекциясининг ташкил этилганига бир йил бўлди, — дейди Верхне-волинск район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Расулов. Шу вақтгача бизда агрохимлаборатория ташкил этилмади ва агротехника кабинетлари яхши жиҳозланмади, колхоз ва совхозларда тажриба-текшириш ишлари ёмон олиб борилаётир. Бироқ область қишлоқ хўжалик бошқармаси ҳеч қандай амалий ёрдам кўрсатгани йўқ.

Мутахассис кадрларнинг малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш яхши йўлга қўйилган эмас. Областнинг илғор хўжаликлари билан тажриба алмашиш ташкил этилмаган, қишлоқ хўжалигида эришилаётган ютуқлар тўғрисида камдан-кам лекция ва докладлар ўтказилади, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг малакасини ошириш учун курслар ташкил этилмаган.

Депутатлар суғориш системаси бошқармасининг ходимлари ерларнинг ирригация ва мелиоратив ҳолатини яхшилаш соҳасида ёмон ишлаётганликларини алоҳида қайд этиб ўтдилар. Бунинг натижасида ўтган йили 10 минг гектарга яқин ер экин экишга яроқсиз бўлиб қолди.

Кўпгина район ижроия комитетлари, район қишлоқ хўжалик инспекциялари ва РТСлар у ёки бу тадбирларни амалга оширишда фақат колхоз ва совхозларнинг раҳбарларига ишониб қўяқоладилар. Бу билан мутахассисларни менсимасдан, уларнинг ролини пасайтирадилар ва натижада мутахассисларнинг ишларига етарли баҳо бермаётирлар.

Сессия муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди. Қабул қилган қарорда қишлоқ хўжалигини юксалтиришда мутахассисларнинг ролини янада оширишга қаратилган конкрет тадбирлар белгиланди. Жумладан 1959 — 1960 йиллар мобайнида ҳар бир район, колхоз ва совхозда агротехника кабинетлари ва агрохимия лабораториялари ташкил этиш, мутахассисларни уй-жой билан таъминлаш мўлжалланди. Район ижроия комитетларига бошқа соҳаларда ишловчи қишлоқ хўжалик мутахассисларини бир ой ичида аниқлаб чиқиш ҳамда уларни колхоз, совхоз ва РТСларда актив ишга жалб этиш таклиф қилинди.

Касаба союз активининг республика йиғилиши

19 июнда Тошкентда Ўзбекистон касаба союз активининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда «Касаба союзи фабрика, завод, маҳаллий комитетининг ҳуқуқлари ҳақида» СССР Олий Совети Президиумининг Фармони қандай бажарилаётганлиги ҳамда республика касаба союз ташкилотларининг вазифалари муҳокама қилинди.

Ўзбекистон касаба союзлари Советининг раиси С. Н. Нуритдинов қилган докладда ҳамда йиғилиш қатнашчиларининг сўзларида КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорларига ва фабрика-завод комитетларининг ҳуқуқларини кенгайтириш тўғрисидаги Низомга амал қилиб республика касаба союзлари ташкилотчилик ишини ва тарбиявий ишни анча яхшилаганликлари таъкидлаб ўтилди.

Касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқаришни бошқаришга меҳнаткашларни жалб этишнинг турли шаклларидан фойдаланмоқдалар, етти йилликнинг биринчи йили планларини муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани кенгайтира бормоқдалар. Республикада коммунистик меҳнат бригадалари, сменалари, цехлари ва зарбдорлари деган фахрли номни олиш учун мусобақа авж олиб кетди. Ҳозирдаёқ 200 дан ортиқ коллектив ана шу фахрли номга эга бўлди.

Йиғилишда доимий ишлаб турадиган ишлаб чиқариш кенгашларининг тажрибаси умумлаштирилди. Ҳозир Ўзбекистонда бундай кенгашларнинг сони қарийб 2 мингга боради. Уларнинг ишида ўн минглаб ишчилар, инженерлар, техниклар, хизматчилар актив қатнашмоқдалар.

Йиғилиш қатнашчилари планлаштириш ишида касаба союз ташкилотларининг актив қатнашаётганликлари ҳақида гапирдилар. Шунингдек қисқартирилган иш кунига ўтиш учун тайёргарлик кўришда, меҳнатни нормалаштириш ишини яхшилаш ва иш ҳақини тартиблашда республика касаба союзларининг қатнашишига боғлиқ бўлган масалалар ҳам қизғин муҳокама қилинди.

Кўпгина ўртоқларнинг сўзларида касаба союз аъзоларининг соғлиғини сақлаш ва уларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш учун ажратиладиган маблағлардан тўла фойдаланишнинг муҳим эканлиги айтиб ўтилди. Социал страхование бюджети Ўзбекистон бўйича деярлик 702 миллион сўмни ташкил этади, бу эса ўтган йилдагига қараганда 40 миллион сўм кўпдир.

Йиғилишда республика ва область касаба союзлари советлари ва комитетлари номига танқидий мулоҳазалар айтилди. Кўпгина фабрика-завод маҳаллий комитетлари мусобақани ташкил этишда расмиятчиликни батамом йўқотган эмаслар, уй-жой қурилиши планларининг бажарилишини, меҳнаткашларга медицина ва маиший хизмат кўрсатилишини назорат қилиб туришда ўзларига берилган ҳуқуқлардан етарлича фойдаланмай келмоқдалар.

Касаба союз активи йиғилишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари М. А. Абдураззоқов нутқ сўзлади.

Муҳокама қилинган масала юзасидан қабул этилган қарорда касаба союз ташкилотлари фабрика-завод маҳаллий комитетларининг ҳуқуқлари тўғрисидаги Низомга қаттиқ риоя қилишлари, ўзларининг амалий ишида бу ҳуқуқлардан кенг равишда фойдаланишлари кераклиги қайд этилади.

Йиғилишнинг ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси О. А. Алимов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ё. С. Насриддинова, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғуломов қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ ОЛДИДАН

Ишлаб чиқариш процессларини комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш учун умумхалқ курашини кун сайин қизитайлик!

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

Олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини текширамиз

Ҳижолат чекаётган эмишлар

Тошкентдаги вакцина ва сиворотка илмий-текшириш институти объектлари қурилиши кечиктириб юборилмоқда

<>

Баъзи узунқулоқ гапларга қараганда, собиқ «Главташкентстрой»нинг бошлиғи, айни вақтда Ўзбекистон ССР Қурилиш министрининг ўринбосари Скребнев ва 9-қурилиш бошқармаси бошлиғи (собиқ 152-қурилиш тресги бош инженери) Векслер ўртоқлар нимадандир қаттиқ ҳижолат чекиб юрган эмишлар...

Ажабо, бунинг бойиси нимада экан?

Гап шундаки, бундан беш йил муқаддам республика ҳукумати қарорига мувофиқ, Тошкентда вакцина ва сиворотка илмий-текшириш институти объектлари қурила бошланганди. Шу мақсад учун жами 21 миллион сўмдан кўпроқ маблағ ажратилиб, унинг 14 миллионини қурилиш-монтаж ишларига сарфлаш кўзда тутилган эди.

Бу муҳим объект қурилиши «Ташгорстройтрест» (кейинчалик «Главташкентстрой») қурилиш ташкилотларидан бирининг зиммасига юкланди. Шунда қурилиш ташкилотининг раҳбарлари олди-кетларига қарамай, бу топшириқни узоғи билан 2-3 йилда бажарамиз, энди буёғини бизга қўйиб беринглар, деб ҳаммаёққа жар солган эдилар.

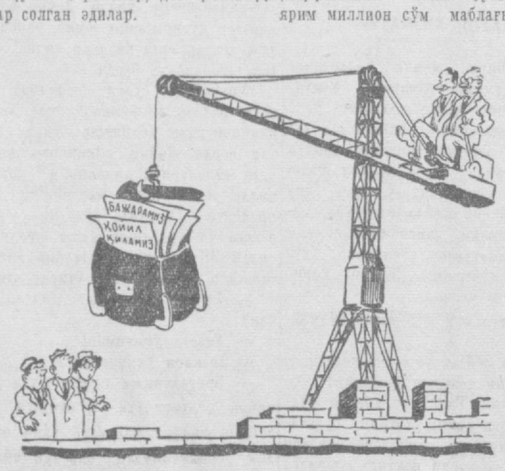

Қурилиш раҳбарлари, жумладан ўртоқ Скребнев беш йилдан бери ана шундай усулда институт биноларини қурмоқда.
М. Воробейчиков чизган расм.

Мана орадан 4 йилдан кўпроқ вақт ўтди. Шу давр ичида республикамизда янги-янги шаҳарлар бунёдга келди. Қатор саноат корхоналари объектлари, кўплаб уй-жой бинолари ва маданий-маиший муассасалар қад кўтарди. Аммо институт объектлари қурилиши ҳамон ўлда-жўлда...

Хўш, қоп-қоп ваъда берган қурилиш раҳбарлари энди ўзларини қандай қилиб оқлашлари мумкин. Орадан шунча вақт ўтиб кетибдику, қурилиш ташкилоти раҳбарлари ҳали ҳам ваъдабозликдан нарига ўтолмаптилар. Фикримизнинг исботи учун қуйидаги фактларни келтирамиз.

Ўтган тўрт йил мобайнида бинокорлар атиги 9 миллион 200 минг сўмлик иш бажардилар (сифати ҳақида оғиз очмаса ҳам бўлади). 1958 йил топшириғи эса 74 процентдан нарига ўтолгани йўқ.

Балки сиз, бинокорлар бу йил йўл қўйилган хатоларни бартараф қилиб, астойдил ишга киришган бўлсалар керак, деб ўйларсиз. Шундай бўлса, кошки эди-я! Афсуски, ишлар ҳали ҳам эскича. 5 ой мобайнида сарфланиши лозим бўлган икки ярим миллион сўм маблағнинг бир миллиони фойдаланилмай қолиб кетди.

Ажратилган маблағларнинг муттасил равишда сарфланмай қолиб кетаётганлиги, ўтган йиллардаги хато ва камчиликларнинг кетма-кет такрорланаётганлигининг асосий сабаби шундаки, қурилишда меҳнат яхши ташкил қилинмаган. Қурилиш раҳбарлари эса шу чоққача бу иш билан жиддий шуғулланмай келаётирлар.

Қурилиш бошлангандан буён бу ерга бир неча старший прораблар, мастерлар ва сон-саноқсиз бинокорлар келиб-кетдилар. Институт объектлари тўрт йил давомида қўлмақўл ўтиб, олтита қурилиш ташкилотини кўрди.

Бу йил ҳам қурилишда олиб борилаётган ишлар талабга жавоб берарли даражада эмас. Планга мувофиқ институтнинг ишлаб чиқариш корпуси йил охиригача фойдаланишга топширилиши лозим. Қурилиш объектларига бошлиқлар, контролерлар тез-тез келиб турадилар. Улар бинокорлар билан гаплашиш, уларга йўл-йўриқлар кўрсатиш ўрнига ён дафтарларига фақат ўзлари тушунадиган сўзларнигина ёзиб, хайр-хўшни насия қилиб кетаверадилар.

Масалан, шу йил март ойида собиқ «Главташкентстрой»нинг бош инженери ўртоқ Закутский қурилишга келдида, асосий ва ёрдамчи пудратчилар ҳамда заказчининг вакилларини тўплаб, кенгаш ўтказди. Кенгашда оқ қоғозни қора қилиб, қурилиш-монтаж ишларини тугаллаш муддатлари белгиланди. Закутский эса, бинокорларга яқиндан ёрдам беришга қатъий сўз берди. Бироқ бош инженер қурилиш майдонидан чиқиши биланоқ, ўз ваъдасини унутди.

Маълумки, «Главташкентстрой» тугатилгандан кейин институт объектлари қурилишини олиб бораётган асосий пудратчи — 152-қурилиш тресги ўрнига бирлашган 159-трест ташкил қилинди. Трестлар тугатилиб, янгилари ташкил қилингани билан уларнинг состави ўзгармади. Шунинг учун ҳам институт объектлари қурилишининг боришида ҳам деярлик жиддий ўзгариш бўлмади.

Биз Тошкентдаги вакцина ва сиворотка илмий-текшириш институти ходимлари номидан Скребнев ва Векслер ўртоқлардан ҳамда қурилиш ташкилотларининг бошқа масъул ходимларидан ўз ишларида жиддий бурилиш ясаб, объектларни белгиланган муддатда фойдаланишга топшириш учун барча мавжуд куч ва техникани сафарбар этишни талаб қиламиз.

И. ЗИКРИЛЛАЕВ.

Тошкентдаги асбобсозлик заводининг коллективи Назармат отанинг номини ҳурмат билан тилга олади. Ана шу корхонада 16 йилдан бери ишлаб келаётган бу нуроний чол ўзининг меҳнатсеварлиги билан танилган. КПСС Марказий Комитетининг яқинда очиладиган Пленумини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақада ҳам ота ёшлардан қолишмаётир. У смена топшириқларини системали равишда ошиғи билан бажараётир. Ҳозир Назармат ота оддий ва мураккаб электр қуввати билан ишловчи автомат печни сифатли ремонт қилмоқда. Суратда: Назармат ота Абдухолиқов иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

Свердловскликлар ташаббусига қўшилиб

Маҳсулот тайёрлашни мавжуд ишлаб чиқариш майдонларини реконструкция қилиш ва қисман кенгайтириш ҳисобига янада кўпайтирамиз! Свердловскликларнинг ажойиб ташаббусини тўла қўллаб-қувватлаган «Ташавтомаш» заводининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари ана шу шиор остида мавжуд цех ва участкаларни реконструкциялаш ва кенгайтириш ишларини бошлаб юборди. Ҳозир заводда механика-йиғув цехи қурилиши бирмунча жадаллаштирилди. Бу цех қурилиши учун бир ярим миллион сўм маблағ ажратилган.

1960 йилда асосий корпус қурилишини бошлаш ва механика-йиғув цехини янада кенгайтириш кўзда тутилмоқда. Бу янги ишлаб чиқариш майдонларининг ишга туширилиши маҳсулот тайёрлашни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш имконини беради. Цехда қатор поток линиялари ўрнатилади. Бу эса янада кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш, унинг сифатини яхшилаш ва таннархини тағин ҳам камайтиришга олиб келади. Корхона бўйича келаси йили капитал қурилишига 12,5 миллион сўм маблағ сарфланади.

Корхона жойлашган Яланғоч посёлкасида завод ишчилари ва хизматчилари учун қурилаётган икки қаватли тураржой биноларининг сони тобора кўпайиб бормоқда. Шу ойда 190 кишига мўлжалланган уч қаватли ётоқхона фойдаланишга топширилди. Етти йилликнинг биринчи йилида иккита 18 квартирали ва битта 27 квартирали уй-жой биноси фойдаланишга топширилади.

Ана шу қурилиш ишларини олиб бораётган 229-УНР бинокорлари 27 квартирали уй-жой биносини Октябрь социалистик революциясининг 42 йиллиги кунигача қуриб битказиш учун курашмоқдалар.

Партиямиз Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақада Мустаев, Иброҳимов, Манаев ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари олдинда бормоқдалар.

Я. ТОЛСТОНОГ,
229-УНР план бўлимининг бошлиғи.

Иш суръати ошмоқда

Социалистик Чирчиқда қурилиш ишлари йил сайин кенгайиб бораётир.

Қурилишда бинокорларга машина ва механизмлар бебаҳо ёрдам бераётир. Айниқса шаҳардаги бир неча майда қурилиш бошқармалари ўрнида 160-йирик қурилиш трестининг ташкил этилиши бинокорлик механизмларидан фойдаланишни тубдан яхшилади. Бу қурилиш ишлари суръатини ошириш, унинг харажатларини камайтириш, сифатини яхшилаш, бинокорлар меҳнатини эса енгиллаштиришга олиб келмоқда.

Трест механизация базаси янги техника воситалари ҳисобига кенгайиб бораётир. Шу йилнинг ўтган ойлари ичида иккита экскаватор, беш тонна оғирликдаги юкни кўтарадиган автокран, бульдозер, тракторлар, иккита қоришма тайёрловчи агрегат, янги типдаги бетономешалкалар ва бошқа шу каби бир қанча янги бинокорлик техникаси олинди. Натижада трестдаги машина ва механизмларнинг нархи 3 миллион сўмдан ошди.

Трестнинг 3- ва 8- участкалари коллективлари меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришмоқда. Улар 5 ойлик планни 112-115 процент қилиб бажарди. А. Абиев, Р. Қодиров, Холиқов ўртоқлар бошчилигидаги ғишт терувчилар ва дурадгор бригадаларининг меҳнат натижалари тақдирга сазовордир.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ,
А. АБДУМЎМИНОВ.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ОЛДИНГИ САФДА

Совхоз «Кўрсаткич тахтаси»да ғўза парвариши соҳасида 7-бўлим энг олдинда бораётганлиги акс эттирилган. Бўлимга тажрибали пахтакор коммунист ўртоқ Отажон Хўжаев бошчилик қилади. Бўлимнинг даласида бўлдик. Катта-катта карталарда квадрат-уялаб экилган ва ўз вақтида сифатли парвариш қилинган ғўзалар мавж уриб ўсмоқда. Бу, культивация қилаётган универсалчининг ҳам, миришкор сувчи-ю, ўтоқ қилаётган ишчининг ҳам дилини қувонтирмоқда. Ҳа, чиндан ҳам кишининг дили қувонади. Олдинги ғўзалар гуллапти, бўлажак мўл ҳосилдан нишона берибди.

Бўлим бошлиғи билан қисқача суҳбат қилдик. У, ишчилар ва механизаторларнинг олинган мажбуриятни бажариш юзасидан олиб бораётган курашлари ҳақида гапириб берди. Бўлим коллективи илгариги йиллари ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштиришда совхозда биринчи ўринни эгаллаб келган.

Шунда ўтган йилнинг худди шу кунларида бўлиб ўтган гап эсимизга тушди. Бир тарафдан шира тушиб, иккинчи тарафдан пайкалларни ўт босиши натижасида ғўзанинг ривожланишида қолоқлик юз берган эди. Ана шу қолоқликни бартараф қилиш учун кураш қизиб кетган оғир бир пайтда ўртоқ Хўжаев совхоз раҳбарларига «Биз коммунистмиз, ҳар қандай қилиб бўлса ҳам сўзимизнинг устидан чиқамиз, план албатта бажарилади, хотиржам бўлинглар» деган эди. Хўш, натижа нима бўлди? 500 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 26,5 центнердан ҳосил олинди ва план ошириб бажарилди.

Бу йилчи? Бўлим коллективи ўз олдига янада каттароқ мақсадни қўйган. Етти йиллик план топшириқлари муҳокама қилинганда ўртага «Коммунизм қурилишининг улуғвор программасини амалга ошириш учун олиб бориладиган умумхалқ курашига биз қандай ҳисса қўшишимиз керак?» деган савол ташланипти. Унга бўлим ишчилари бир оғиздан ҳар гектар ернинг ҳосилдорлигини ўтган йилдагига нисбатан 3,5 центнер оширамиз, етти йилликнинг охирига бориб эса камида 40 центнерга етказамиз, дейишипти.

Сўнг пахта етиштиришнинг илғор, прогрессив усулларини жорий қилиш, ғўза парваришини комплекс механизациялаш, ҳосил йиғим-теримини машиналаштириш тадбирлари белгиланибди.

— Хўжаевнинг ўзи ҳам, одамлари ҳам сўзининг устидан чиқадиган кишилар, — гапга аралашди совхоз директори ўртоқ Ж. Акромов.

— Коммунист шундай бўлиши керак, — қўшимча қилди партия бюросининг секретари Р. Бердиев,— намуна кўрсатмаса бўлмайдиям-да.

— Қўлимиздан келганича ҳаракат қиламиз,— деди ўртоқ Хўжаев камтарлик билан,— бу йил 520 гектар ерга чигит экдик. Берилган планга нисбатан 350 гектар ерга квадрат-уялаб экишимиз керак эди Қарасак имкониятимиз каттароқ. 400 гектардан ортиқроқ қилиб бажардик.

Энди пахтани машина билан теришга келганда шуни айтиш керакки, бу масала билан эрта кўкламданоқ шуғуллана бошладик. 300 гектар ер ажратганмиз. Экиш олдидан яхшилаб текисладик. Бу ишга колонна механиги коммунист Николай Иванович Корниенко бошчилик қилди.

Сўнгра гап шу кунларда қилинаётган ишлар, бригадалардаги аҳвол устига келиб тўхтади. Бўлим коллективи ўртоқ Омонмурод Тоғанов бошлиқ 3-бўлим коллективи билан мусобақадош экан. Чигит экишда ҳам, ғўзага биринчи ва иккинчи комплекс ишлов беришда ҳам Хўжаев бошлиқ бўлим фақат мусобақадошларни эмас, бошқа барча бўлимларни ҳам орқада қолдириб кетибди.

Бунга бригадалар ўртасида социалистик мусобақани қизитиш, ғўза парваришини конвейер усулда ташкил қилиш, яъни культивация, озиқлантириш, суғориш ва ўтоқ қилиш ишларини бир-бирига боғлаб олиб бориш туфайли эришилган. Бу соҳада Эмирҳасанов, Қодиров, Қўзиев, Азимов, Ўринбоев каби механизаторлар, Ҳасанов, Фармонов, Акромов каби сувчилар ва бошқа ишчилар фидокорлик намуналарини кўрсатганлар. Улар ҳозир ҳам ишни худди шу усулда давом эттиришмоқда. Коммунист Ғанижон Зарипов ва комсомол аъзоси Саидмурод Ҳайитқўзиев ўртоқлар бошлиқ трактор-далачилик бригадаларидаги ишнинг ташкил этилиши худди шундан далолат беради.

Саидмурод Ҳайтқўзиев, Саттор Қўзиев, Норбек Азимов, Николай Усовлар катта картада икки томонлама культивация қилишаётир. Тракторнинг бири узунасига, иккинчиси кўндалангига солинган. Иккинчи картада Тоғай Ҳасанов, Йўлбарс Рўзиев, Малик Ҳошимовлар эгатларга сув тараётир. Культивация ва озиқлантириш кетидан суғорилган, лекин ҳали нами кетмаган учинчи картада эса ишчилар ондасонда пайдо бўлган ўтларни темири билан юлиб олишмоқда.

Тушки дам олиш пайти. Катта арик ёқасидаги дала шийпонига икки сувчидан бошқа ҳамма тўпланди. Қоидага мувофиқ, сувчиларнинг ҳаммаси бирданига ишни ташлаб кетмас экан. Гарчи карта катта бўлиб, эндигина таралган сув эгатнинг охирига бориб етмаган бўлса ҳам, ҳар эҳтимолга қарши сувчи ўз постидан жилмаган эди. Чунки эгат орасига каттароқ кесак тушиб қолса, сув дамланиб, ҳеч бўлмаса бир неча уядаги ғўзанинг тагини қўллаб қолиши мумкинлигини улар яхши билишади.

Шу туфайли бригадирнинг буйруғига мувофиқ ошпаз овқатни энг аввал бошқалар қатори чиқиб келган сувчи билан бригада учетчиси Соли Рисқуловга берди. Улар тезгина овқатланишди-да, тунука чойнакка дамланган чойни кўтариб пайкалга равона бўлишди.

Оромбахш шабада эсиб турибди. Радиоприёмникдан эшитилаётган ёқимли музика садоси янграмоқда. Ўзларига хос чаққонлик билан аллақачон овқатланиб бўлган йигит ва қизлар қизил бурчакка тўпланишиб, бири газета, бири журнал ўқишга, бошқалари эса шашка ва домино ўйнашга киришди. Ёши улғайиб қолганлар эса дам радиога қулоқ солган, дам шийпон деворларига ёпиштирилган плакат, шиор ва портретларни томоша қилган ҳолда чой ичиб, ҳангомалашиб ўтиришибди.

Шийпоннинг ичи ҳақиқатан ҳам томоша қилса арзигудек. Бу ерда турли хил шиорлар, машҳур механизаторлар — Валентин Тюпко, Тоғай Абдусаматов, Қурбон Кенжаевлар бошлиқ трактор-далачилик бригадаларининг иш тажрибаси ҳақидаги плакатлар. Уларнинг ёнига гулистонлик машҳур пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғанишер Юнусовнинг газетада босилган очиқ хати қўйилган.

Шийпондаги «Социалистик мажбуриятлар» бурчаги билан танишаётган эдик, ёнимизга Саидмурод Ҳайтқўзиев келди. У ҳам ғанишерчилар ҳаракатига қўшилибди. Саидмурод бошлиқ трактор-далачилик бригадаси ўтган йили 62,5 гектар ердан 27 центнердан ҳосил етиштирган экан. Планни ошириб бажарибди. Ҳосилнинг бир қисми машинада териб олинибди. Бу йил 126 гектар ерга чигит квадрат-уялаб экилган. Илк баҳорда 28,5 центнерданга сўз берган экан. Ғанишернинг чақириғига жавобан бригада аъзолари билан маслаҳатлашиб, ҳосилдорликни гектар бошига 35 центнерданга етказиш ҳақида оширилган мажбурият олипти.

Энди билсак, коммунист Хўжаев бошлиқ бўлимнинг олдинги сафда бораётганлиги, ғўзани ҳаммадан олдин гуллатиб олганлигининг сабаби ҳам шунда экан.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Оққўрғон» совхози.

Чирчиқдаги «Узбекхиммаш» заводи 2-механика цехининг Туроб Тумонов бошчилигидаги комсомол-ёшлардан иборат токарлик бригадаси коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашиб, смена топшириқларини доимо ошиғи билан бажараётир. Бригада аъзолари бўш вақтларини мазмунли ўтказмоқдалар. Улар биргаликда кино, театр, музейларга борадилар, экскурсия ва туристик походларда қатнашадилар. Яқинда пешқадам ёшлар Бўстонлиқ районидаги Тянь-Шань тоғининг ғарбий ёнбағрида бўлдилар. Суратда: бригада бошлиғи Туроб Тумонов ва бригада аъзолари сайр қилиб юрибдилар.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ғайратингизга балли, Назира опа

Сигирхона дарвозасига етиб борганида Назира опанинг кўнгли ғаш бўлди. Чунки эшик берк экан.

— Солих ака яна мени койийди! — дилидан ўтказди у. Ҳақиқатда ҳам шундай бўлди. Назира опа қўрқа-писа эшикни тиқиллатар экан, ичкаридан Солих ака пўнғиллади:

— Бугун ҳам саҳарлаб келдингми-а, Назира? Ахир менга уйқу берасанми, йўқми!

Назира опа нима дейишини билмади. Солих ака эринибгина эшикни очар экан, у ичкарига кириб, тўғри ўзига бириктилган сигирлар томон юрди.

— Ахир мажбуриятимиз катта, Солих ака. Шуни ўйлаб, баъзан тун бўйи уйқим қочади. Бугун ҳам сигирлар охурида ўт тугаб қолдимикин, деб ўйлаб сизни безовта қилдим,— деди Назира опа сигирларга ўт соларкан.

Оржоникидзе районидаги Навоий номли колхоз чорвадорлари 150 бош соғин сигирни яхши парвариш қилишаяпти. Сут соғувчилар бу йил ҳар бош сигирдан 3500 — 3800 литрдан сут соғиб олиш мажбуриятини олишган эдилар. Ҳозирги кунгача ҳар бир сигирдан 1800 — 1900 литрдан сут соғиб олинди.

Сут соғувчилар орасида Назира опа Имомалиева ҳаммага намуна бўлаётир. У ўзига бириктилган 15 бош соғин сигирдан 4 минг литрдан сут соғиб олиш мажбуриятини олган. Меҳнатсевар сут соғувчи Назира опа шунинг учун ҳам кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлаётир.

С. МИРЗАЛИЕВ.

Аҳолига савдо хизмати кўрсатишни яхшилайлик

Калинин. Район матлубот жамиятига қарашли 27-қишлоқ магазинига «Тошкент» совхози ишчилари «Универмаг-гастроном» деб ном қўйиб олганлар. Ҳақиқатан ҳам бу магазиндан исталган вақтда саноат ва озиқ-овқат маҳсулотларини сотиб олиш мумкин. Совхоз ташкил этилгандан бери савдо-сотиқ ишлари анча ривожланиб кетди. Магазинда телевизор, радиоприёмник ва бошқа маданий молларга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда. Магазинда харидорбоп саноат моллари ва озиқ-овқат маҳсулотларининг ҳамма вақт топилиб туриши, совхоз ишчиларининг харид қуввати ортганлиги туфайли магазин ходимлари савдо оборот планларини ошириб бажармоқдалар.

Магазин мудири ўртоқ Я. Умаровнинг ташаббуси билан совхоз ишчиларига бевосита дала шийпонларида савдо хизмати кўрсатиш учун махсус кўчма дўконлар ташкил этилган.

Т. Қайтизов.

* * *

Чиноз. Илгари районнинг қишлоқларида фақат саноат моллари магазинлари бўлиб, озиқ-овқат билан савдо қилувчи тармоқлар камданкам эди. Ҳозир районнинг барча қишлоқларида савдо тармоқлари кенгайтирилмоқда.

Чунончи Эски Тошкент қишлоғида уч-тўртгина магазинлар бўлиб, озиқ-овқат билан савдо қилувчи магазинлар деярлик йўқ эди. Кейинги йилларда Эски Тошкент қишлоғида янги бинолар қад кўтарди. Аҳолиси анча кўпайди. Ҳозир янги очилган катта ошхона, қизил чойхона ва кўчма лотоклар қишлоқ аҳолисига ҳамда йўловчиларга хизмат қилмоқда.

Қишлоқда янги сельмаг, хўжалик магазини ҳамда нонвойхона ишга туширилди. Бундан ташқари саноат ва маданий-маиший моллар билан савдо қилувчи магазинлар очилди.

А. Абдураҳмонов.

* * *

Янгийўл. Райондаги 5- саноат моллари ва озиқ-овқат маҳсулотлари магазинига кирсангиз, ундаги ёш савдо ходимларини кўриб кўнглингиз қувонади. Ёш бўлишларига қарамай уларнинг харидорларга қилаётган хушмуомалалари, чаққон ҳаракатлари кишини ўзига жалб этади.

Бу магазинда ишлаётган Убайдулла Раҳматуллаев, Анорхон Алиева ва Ниёз Усмоновлар комсомоллардир. Бу ёшлар магазинга харидорбоп молларни келтириш, маданий савдо хизматини яхшилаш учун ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Магазин доим харидорлар билан гавжум бўлади.

Агар сиз магазиннинг шикоят ва таклифлар дафтарини варақласангиз, харидорларнинг миннатдорчилик кўрсатиб, ёзган сатрларини ўқийсиз. 45-автобаза ишчи ва хизматчилари номидан ўз мулоҳазаларини ёзиб қолдирган Олегинов ва Орин ўртоқлар магазин ходимларига ташаккур изҳор қилганлар.

Б. Мирзааҳмедов.

Назарий конференция

Шу йил 16 июнда Бўстонлиқ район партия комитети КПСС XXI съезди материалларини ўрганувчиларнинг назарий конференциясини ўтказди. Конференцияда колхоз раислари, совхоз ва корхона директорлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари ва район ташкилотларининг ходимларидан 150 га яқин киши қатнашди.

Область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири ўртоқ И. Исҳоқов «КПСС XXI съезди материалларида маркс-ленинча назариянинг баъзи масалалари» деган темада доклад қилди.

Доклад юзасидан сўзга чиққан район партия комитетининг секретари ўртоқ Хусанов «Социализмдан коммунизмга ўтиш даврида идеологик ишлар ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифалари» ҳақида, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Асилбеков «СССР да социализмнинг тўла ва узил-кесил ғалаба қилиши — совет халқининг улуғ ғалабасидир» деган темада гапирдилар. Район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири ўртоқ Раҳимбердиев партия XXI съездининг совет давлатини мустаҳкамлаш соҳасидаги тадбирлари ҳақида гапирди.

Назарий конференция активларнинг ўз билимларини янада ошириш устида қунт билан ишлаётганларини кўрсатди.

Г. АЛИЕВ.

Янги илмий-текшириш институти

Яқинда Ўзбекистон ССР фанлар академияси ҳузурида геология ва нефть-газ конларини текшириш илмий-текшириш институти очилди. Бу янги илмий муассасада регионал геология ва тектоника, нефть-газ конларини қидириш методлари, нефть газ қатламлари физикасини ўрганиш ва бошқа лабораториялар бор. Бу лабораторияларда асосан республикамиздаги нефть ва табиий газ конларининг ҳосил бўлиш шароитлари ўрганилади.

Р. ИБРОҲИМОВ,

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Ҳоли ҳароб клубман“

Газетамизнинг шу йил 3 апрель сонидаги «Уртўқмоқ» бўлимида юқоридаги сарлавҳа билан босилган хабарда Калинин район Кўктерак қишлоғидаги район маданият бўлимига қарашли клубнинг қаровсиз қолганлиги, унда маданий-оқартув ишлари олиб борилмаслиги, ҳаттоки ўтириш учун стул ва скамейкаларнинг йўқлиги танқид қилинган эди.

Район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Ашрафхонованинг редакцияга маълум қилишича хабарда келтирилган фактлар текширишда тўлиқ тасдиқланган.

Хабар босилиб чиққандан кейин клуб жиҳозлантирилиб, унда мунтазам равишда кино кўрсатиш, лекциялар ўқиш ва бошқа маданий-оқартув ишларини ўтказиб туриш йўлга қўйилган.

Чет элларда

ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛАРИНИНГ ЖЕНЕВА КЕНГАШИ

ЖЕНЕВА, 19 июнь. (**ТАСС махсус мухбири**). Бугун СССР, Америка Қўшма Штатлари, Англия ва Франция ташқи ишлар министрларининг иккита ғайри расмий учрашуви бўлди. Иккинчи учрашувдан кейин эълон қилинган ахборотда, министрларнинг 20 июнда маҳаллий вақт билан соат 11 да кенгашнинг ялпи мажлисини ўтказишга қарор қилганликлари айтилади.

СССР ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ЖЕНЕВА, 20 июнь. (**ТАСС махсус мухбири**). СССР делегацияси ҳузурида кеча бўлган матбуот конференциясида делегация вакили М. А. Харламов мухбирларни А. А. Громиконинг ташқи ишлар министрларининг кечаги биринчи учрашуви вақтидаги баёноти билан ва А. А. Громиконинг иккинчи ғайри расмий учрашувда сўзлаган нутқи билан таништирди.

М. А. Харламов айтдики, иккинчи ғайри расмий учрашувда уч Ғарбий давлат министрлари кенгашининг ишидаги танаффус масаласини ўртага қўйдилар. Шу муносабат билан А. А. Громико айтдики, СССР делегацияси музокараларнинг давом эттирилишини афзал кўрар эди, лекин Ғарб давлатларининг позицияси билан ҳисоблашишга тўғри келади.

А. А. Громико М. Кув де Мюрвиль шарафига зиёфат берди

ЖЕНЕВА, 19 июнь. (**ТАСС махсус мухбири**). СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико бугун совет делегациясининг резиденциясида Франция ташқи ишлар министри М. Кув де Мюрвиль шарафига зиёфат берди.

Зиёфатда В. А. Зорин ва Ш. Люсе ҳозир бўлдилар.

Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг ялпи мажлиси

ПЕКИН, 19 июнь. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг хабар қилишича, бугун Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг 90- ялпи мажлиси бўлган.

Мажлисда Хитой Халқ Республикаси билан Венгрия Халқ Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик қилиш тўғрисидаги шартнома маъқулланган ва ратификация қилиш учун бу шартномани халқ вакиллари Умум Хитой кенгашининг доимий комитетига топшириш тўғрисида қарор қабул қилинган.

Мажлисда Хитой Халқ Республикаси билан Ироқ Республикаси ўртасида ҳар иккала мамлакатнинг маданий ҳамкорлик қилиши тўғрисидаги битим ҳам маъқулланган.

Варшавада Хитой Халқ Республикаси ва АҚШ элчиларининг учрашуви

ВАРШАВА, 19 июнь. (ТАСС). Бугун Варшавада Хитой Халқ Республикасининг элчиси Ван Бин-нань билан АҚШ элчиси Д. Бимнинг навбатдаги учрашуви бўлиб, бу учрашув икки соатга яқин давом этди.

Хитой Халқ Республикаси ва АҚШ элчиларининг навбатдаги учрашуви 28 июлда бўлади.

Венгрияда В. И. Ленин асарларининг нашр этилиши

БУДАПЕШТ, 19 июнь. (ТАСС). Будапештдаги «Кошут» нашриёти В. И. Ленин Асарларининг 37-томини босиб чиқарди.

Америка Қўшма Штатлари сенати Эйзенхауэр таклифини рад этди

ВАШИНГТОН, 19 июнь. (ТАСС). Америка Қўшма Штатларининг сенати президент Эйзенхауэрнинг Льюис Страусни савдо министри қилиб тайинлаш тўғрисидаги таклифини 46 овозга қарши 49 овоз билан рад этди. Матбуот ана шу овоз беришни шарҳлаб, бу — Эйзенхауэр «обрўсига зарбадир» деб кўрсатмоқда.

Америка телеграф агентликларининг хабарларига қараганда, президентнинг ҳукумат постига у ёки бу киши кандидатурасини кўрсатиш ҳақидаги таклифининг сенат томонидан рад этилиши 1925 йилдан буён юз бермаган эди.

Страус 1953 йилдан 1958 йилгача атом қуввати комиссиясининг раиси бўлиб ишлаб келди, шундан илгари эса шу комиссиянинг аъзоси ва президентнинг атом қуввати масалалари бўйича маслаҳатчиси эди.

Мензиснинг Аденауэр билан суҳбати

БОНН, 19 июнь. (ТАСС). Кеча Боннга келган Австралия бош министри Мензис Германия Федератив Республикасининг канцлери Аденауэр билан ташқи ишлар министрлари Женева кенгаши тўғрисида ва юқори доирада кенгаш чақириш имкониятлари ҳақида икки соат давомида суҳбатлашди.

Мензис бу масала юзасидан Вашингтонда ва Лондонда музокаралар олиб борди. Бугун у де Голль билан учрашмоқ учун Парижга жўнаб кетади.

«Ди Вельт» газетаси хабардор доираларга таяниб бугун билдирадики, Мензис Ғарб давлат арбобларини, Женева кенгаши «сезиларли натижалар» бермаган тақдирда ҳам, юқори, доирала кенгаш чақирилишига розилик билдиришга кўндиришга интилмоқда.

Япония. Америка авиация базалари атрофига жойлашган район аҳолиси кечаю-кундуз тинмайдиган самолётлар ҳайқириғи остида яшамоқдалар. Суратда: Токио яқинидаги Сунукава шаҳарчасида ўйнаб юрган болалар устидан учиб ўтаётган самолёт аэродромга қўнмоқда.

Жапан пресс агентлигининг фотоси.

Авиация ходимлари маданият университети

Тошкентда авиация ходимларининг кечки маданият университети ташкил қилинди. Университетга ҳаво корабли командирлари, учувчи, инженер-техниклар, алоқачилар, енгил моторли авиация учувчилари, сиёсий ходимлар, бўлинма командирлари ҳамда авиация соҳасида хизмат қилаётган ишчи-хизматчилар жалб қилинди.

Университет машғулотлари бир йилга мўлжалланган. Машғулотлар давомида ҳар хил темада лекция ўқилади, лекциялардан сўнг артистлар, композиторлар, ёзувчиларнинг чиқишлари уюштирилади, турли спектакль ва бадиий фильмлар намойиш қилинади. Шунингдек программада экскурсиялар, савол-жавоб кечалари, китобхонлар конференцияси ҳамда машҳур санъат ва адабиёт арбоблари билан учрашувлар ўтказиш белгиланган.

Яқинда университетнинг биринчи машғулоти бўлиб ўтди. Бунда «Коммунистик аҳлоқ ва унинг буржуа аҳлоқидан фарқи», «Совет кишисининг маънавий қиёфаси» каби темаларда лекция ўқилди.

ЕТТИ ЙИЛЛИК РЕЖАЛАРИ

Металл—Ватанимиз куч-қудрати

КПСС XXI съезди мамлакатимизда коммунистик жамият қурилишини кенг авж олдиришнинг ғоят катта программасини белгилаб берди. Етти йиллик план Совет Иттифоқининг тараққиёти тарихида, ҳеч шубҳасиз, янги давр очиб беради. Социалистик экономикани янада тез суръат билан ривожлантириш йўллари белгилаб берилган етти йиллик планни шараф билан амалга оширишда қора металлургия ҳал қилувчи роль ўйнайди. Чунки мамлакат халқ хўжалигининг барча соҳаларини ривожлантириш оқибат натижада металлургия саноатига боғлиқдир. Металлургия — экономикамиз асосларининг асоси бўлган оғир индустриянинг моддий базасидир. Ана шу база қанчалик тез суръат билан юксалса, халқ хўжалигининг қолган барча соҳалари ҳам шунчалик тез ривожланади.

Металл — ватан куч-қудрати. Шу сабабли бирорта давлатнинг иқтисодий аҳволига баҳо берилмоқчи бўлса, даставвал унинг қанча пўлат ва қанча прокат ишлаб чиқариши ҳақида гапирилади. Қайси давлат кўп металл ишлаб чиқарса, бинобарин, у шунчалик кўп машиналарга, завод ва фабрикаларга эга бўлади. Халқнинг моддий фаровонлигини тинмай ошира бориш ҳам бевосита металлургия саноатининг юксалишига боғлиқ. Нега деганда, кишиларнинг яшаши учун озиқ-овқат, кийим-кечак, уй-жой, ёқилғи ва бошқа жуда кўп турли хил моддий бойликлар керак. Лекин бу моддий бойликлар табиатда тайёр ҳолда учрамайди, балки кишиларнинг ўзлари уларни асосан металлдан ясалган ишлаб чиқариш воситалари ёрдамида тайёрлайдилар.

Хуллас, ҳозирги замонда имкони борича металл ишлаб чиқаришни кўпайтиришга ҳаракат қилаётган ютади, бу соҳага эътибор бермаётган эса ютқизади.

Металлургия саноатини янада янги, юқорироқ поғонага кўтариш — етти йилликнинг энг муҳим вазифаларидан биридир. Етти йилликнинг улкан қурилишлари, халқ хўжалигининг турли соҳалари учун хилма-хил машина ва механизмлар, агрегат ва аппаратлар тайёрловчи станоксозлик, приборсозлик ва машинасозлик саноати тобора кўпроқ металл талаб этмоқда. Қисқаси, ҳозирги кунда металлсиз экономикани ҳам, шунингдек маданиятни ҳам тинмай юксалтиришни тасаввур этиш мутлақо мумкин эмас. Металл — бизга сув ва ҳаводек зарур.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати улуғ Лениннинг оғир саноатни устун даражада ривожлантириш зарурлиги ҳақидаги васиятларини оғишмай амалга ошира бориб, индустриямиз моддий базаси ҳисобланган қора металлургияни муттасил юксалтиришга доимо алоҳида эътибор бериб келдилар. Бир вақтлар қолоқ ўлка бўлган бизнинг республикада қора металлургия саноатининг барпо этилганлиги ҳам ана шу доно ленинча иқтисодий сиёсатнинг ёрқин самарасидир.

Қуйидаги мисоллар Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейинги даврда қора металлургия саноатининг нақадар тез суръат билан ўсиб, юксалиб борганлигини кўрсатади. **Совет ҳокимияти йилларида мамлакатимизда пўлат эритиш 13 мартадан ҳам зиёдроқ кўпайди. 1913 йилда чор Россиясида ҳаммаси бўлиб, 4,2 миллион тонна пўлат эритилган бўлса, 1958 йилда 55 миллион тоннага яқин пўлат эритилди.** Пўлат эритиш суръати жиҳатидан мамлакатимиз бошқа ҳамма давлатлардан кўп даражада ўзиб кетди. Масалан, 1929 йилдан 1955 йилгача ўтган 27 йил мобайнида пўлат эритишнинг ўртача йиллик ўсиш даражаси Америка Қўшма Штатларида 2,4 процент, Англияда 2,8 процент, Францияда 1 процент бўлган бўлса, бизнинг мамлакатда 1928 йилдан 1955 йилгача бўлган давр ичида пўлат эритишнинг ўртача йиллик ўсиш даражаси 9,1 процент бўлди.

Революциядан илгари Россия Европада металлга энг камбағал мамлакат эди. 1913 йилда АҚШда аҳоли жон бошига 283 килограммдан чўян ишлаб чиқарилган бўлса, чор Россиясида бу кўрсаткич 25 килограммга етар-етмас эди. Эндиликда эса бизнинг фақат биргина Магнитогорск металлургия комбинатимиз чор Россиясидаги барча корхоналар бутун 1913 йил мобайнида ишлаб чиқарган металлга нисбатан анча кўп металл тайёрламоқда.

Мамлакат экономикаси асосларининг асоси бўлган саноат тармоғини бунчалик тез суръатда ривожлантиришни ҳали кўҳна тарих кўрмаган эди. Совет Иттифоқи эндиликда пўлат ишлаб чиқариш жиҳатидан Европада биринчи ва жаҳонда иккинчи ўринда туради. Хўжаликни ривожлантиришнинг социалистик усули тарихан жуда қисқа давр ичида бизга ана шундай юксакликка кўтарилиш имконини берди.

КПСС XXI съезди қарорларида саноатимизнинг бошқа соҳалари билан бир қаторда қора металлургияни ҳам зўр куч билан ривожлантиришнинг конкрет йўллари кўрсатиб берилди. **Етти йилликнинг охирги йили — 1965 йилга бориб, мамлакатимизда чўян ишлаб чиқаришни 1958 йилдаги 39,6 миллион тонна ўрнига 65—70 миллион тонна, ёки 64—77 процент кўпайтириш, пўлат эритишни эса 1958 йилдаги 55 миллион тонна ўрнига 86—91 миллион тоннага етказиш мўлжалланмоқда.** Ўсиш суръатлари тағин ҳам ошади. Жумладан, 1952-1958 йиллар мобайнида пўлат ишлаб чиқаришнинг ўртача йиллик ўсиш даражаси 3,4 миллион тоннани ташкил этган бўлса, етти йилликда бу рақам 4,4-5,1 миллион тоннага етади. Шуниси қувончлики, етти йиллик охирига бориб, Совет Иттифоқи пўлат ишлаб чиқариш жиҳатидан Америка Қўшма Штатларида ҳозирги вақтда пўлат ишлаб чиқарилаётган даражага жуда яқинлашиб қолади.

Прокат ишлаб чиқаришни кўпайтириш соҳасида қўлга киритган ютуқларимиз ҳар бир совет кишисини ва унинг дўстларини беҳад қувонтиради. **Совет ҳокимияти йилларида мамлакатимизда прокат тайёрлаш 11,5 марта кўпайиб, 1913 йилдаги 3,5 миллион тоннадан 1958 йилда 42,9 миллион тоннага етди.** Ваҳоланки, шу вақт ичида қора металл прокати ишлаб чиқариш АҚШда 3,1 марта, Англияда 2,7 марта, Францияда эса 2,3 марта кўпайди, холос.

Етти йилликнинг охирига бориб, мамлакатимизда прокат ишлаб чиқаришни 1958 йилдаги 42,9 миллион тонна ўрнига 65-70 миллион тоннага етказиш кўзда тутилмоқда. Шу давр ичида ўртача йиллик ўсиш 1952-1958 йиллардаги 2,7 миллион тонна ўрнига 3,2-3,9 миллион тоннага етади. 1965 йилга бориб, Совет Иттифоқида қора металл прокати ишлаб чиқариш Англия ва Ғарбий Германия каби йирик капиталистик давлатларни бирга қўшиб ҳисоблаганда, ҳозирги вақтда бу мамлакатларда ишлаб чиқарилаётганидан тахминан икки баравар ортади ва АҚШда ҳозирги вақтда ишлаб чиқарилаётган даражага жуда яқинлашиб қолади.

1959-1965 йиллар мобайнида Ўзбекистонда ҳам қора металлургия саноати янада ривож топади. Республикамиздаги мавжуд корхоналарнинг ички резерв ва имкониятларидан тўла ва унумли фойдаланиш йўли билан пўлат ва прокат ишлаб чиқариш анча кўпаяди. Республика халқ хўжалигининг тобора тез суръат билан юксалаётганлиги, янги завод ва фабрикалар, электр станциялар ҳамда бошқа хил иншоотлар қурилишининг тобора кенг қулоч ёяётганлиги, табиийки, металлга бўлган талаб ва эҳтиёжни янада оширади. Ана шулар ҳисобга олиниб, келгусида Ўзбекистон металлургия заводида маҳсулот ишлаб чиқаришни тағин ҳам кўпайтириш мўлжалланмоқда. **Етти йилликда корхонада пўлат ишлаб чиқаришни 13 процент, прокат тайёрлашни эса 38 процент ошириш кўзда тутилмоқда.** Ишлаб чиқариш процессларини, даставвал оғир ва кўп меҳнат талаб этадиган ишларни механизациялаш, янги, янада унумли ишлайдиган агрегатлар ўрнатиш, прогрессив технологияни жорий этиш каби техника-иқтисодий кўрсаткичларни тинмай яхшилай бориш имконини берадиган тадбирларни амалга ошириш корхона коллективининг диққат марказида бўлади. Заводнинг айрим ишлаб чиқариш участкалари реконструкция қилинади.

Агрегатлардан фойдаланишни яхшилаш, уларнинг бекор туриб қолишини камайтириш, мартен печларини реконструкция қилиш йўли билан уларнинг қувватини ошириш, темир-терсаклар тайёрлаш ва уларни сортларга ажратишни яхшилаш, табиий газдан фойдаланишга ўтиш соҳасида ҳам бир қатор тадбирлар белгиланган. Мартен печларини мазут ўрнига табиий газ билан иситишга ўтиш пўлат эритиш процессини тезлаштириш билан бирга корхонага жуда катта иқтисодий фойда ҳам келтиради.

Ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш тағин ҳам юқорироқ кўрсаткичларни қўлга киритишнинг мақсадга энг мувофиқ йўлидир. Ўзбекистон металлурглари яқинда очиладиган партиямиз Марказий Комитети Пленумини бу соҳада янгидан-янги ютуқларга эришиш билан кутиб олиш мақсадида зўр ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Улар Свердловск область партия комитети ва Свердловск Совнархози бошлаб берган ҳамда КПСС Марказий Комитети томонидан қўллаб-қувватланган ажойиб ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, ажратилган капитал маблағлардан усталик билан фойдаланиш асосида етти йилликнинг охирги йилига мўлжалланган кўрсаткичга муддатидан илгари эришиш мақсадида бир қатор муҳим тадбирларни ишлаб чиқдилар.

Бу ерда шуни алоҳида кўрсатиб ўтиш керакки, металлом ресурсларидан тўла фойдаланиш металл ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг муҳим резервидир. Масалан, ўтган йили эритилган 55 миллион тонна пўлатнинг кўп қисми металл парчалари ҳисобига ишлаб чиқарилди. Демак, металлом парчаларини йиғиш металлургия саноатини ривожлантиришда муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитети Татаристон АССР меҳнаткашларининг қора металл парчалари йиғиш планини анча ошириб бажариш юзасидан бошлаган ташаббусларини қўллаб-қувватлади. Партия Марказий Комитети бу ташаббусни бутун чоралар билан кенг ёйишни партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг муҳим вазифаси қилиб қўйди.

Мамлакатимиз металлурглари Совет Иттифоқи тараққиётининг янги даврида — етти йилликда ўз олдиларига қўйилган жуда масъулиятли, лекин шу билан бирга шарафли вазифани муваффақият билан бажариш ва шу асосда коммунистик жамият қурилиши ишига ўзларининг имкони борича кўпроқ ҳиссаларини қўшиш иштиёқида тўлиб тошгандирлар. Етти йиллик топшириқларининг муддатидан илгари бажарилиши кўп жиҳатдан ўзларининг ғайрати, шижоати, сабот ва матонатига боғлиқ эканлигини ҳар бир металлург яхши тушунади, чуқур ҳис қилади. Бугун пландан ташқари тайёрланган ҳар бир тонна пўлат, ҳар бир тонна прокат эртага қўшимча равишда халқ хўжалиги учун бир қанча турли хил машина ва механизмлар демакдир. Бу машиналар совет кишиларининг оғирини енгил қилади, уларнинг меҳнати янада унумлироқ бўлишини таъминлайди. Бинобарин, қанчалик кўп пўлат ва прокат тайёрланса, социалистик экономикамиз учун, совет кишилари учун шунчалик кўп маҳсулот ва буюмлар тайёрланади.

Хуллас, хўжаликнинг ҳамма соҳаларида металлургларимизнинг баракали меҳнати сезилиб турипти, ҳар бир буюмда уларнинг салмоқли ҳиссаси бор.

И. СУЛАЙМОНОВ.

Энг яхши деворий газеталар

Тошкент давлат медицина институтининг партия комитети деворий газеталарнинг мазмунини яхшилашга катта аҳамият бермоқда. Бошланғич партия ташкилотлари ўз йиғилишларида редколлегия аъзоларининг ҳисобини эшитиб, уларга яқиндан ёрдам бериб турибдилар. Шу туфайли кейинги вақтда кўпгина деворий газеталар ўз вақтида чиқадиган бўлиб қолди.

Яқинда институт партия комитети кафедралардаги деворий газеталарнинг кўригини ўтказди. Бунда 20 дан ортиқ деворий газета қатнашди. Кўрикда 1-терапея клиникасида чиқадиган «Терапевт» деворий газетаси биринчи ўринни олди. Редколлегия аъзолари газетанинг ҳар ойда мунтазам чиқиб туришини таъминлаган. Газета кўпгина актив мухбирларга эга. Шунинг учун унинг ҳар бир сони қизиқарли хабар, мақола ва карикатуралар билан чиқади. «Терапевт»нинг тили ўткир. Унда чиққан танқидий материалларнинг натижаси тез-тез эълон қилинади.

«Микробиолог», «Лечфаковец» ва бошқа кафедраларда чиқаётган деворий газеталар ҳам «Терапевт»дек мазмунли.

Кўрик ҳар бир соннинг қизиқарли чиқарилишида редколлегия аъзоларига катта ёрдам қилди.

А. КИМ.

* * *

Олмалиқдаги Олтинтопган кон бошқармасида деворий газеталарга катта аҳамият берилади. Бу ерда қурилиш участкаларида, цехларда, автогараж ва бошқа объектларда 14 номда деворий газета чиқиб турибди. «Откатчик», «Кончи», «Комсомол турмуши» ва бошқа газеталарнинг янги сонлари ишчи ва хизматчилар томонидан зўр қизиқиш билан ўқилаётир.

В. НЕЧАЕВ.

* * *

Бўстонлиқ районидаги ойна заводида чиқадиган «Ойначи» деворий газетаси ишчиларнинг севимли газеталаридан биридир. Унда илғорлар тажрибаси кенг пропаганда қилиниб, кунлик нормасини бажармаётганлар қаттиқ танқид остига олинмоқда.

Ҳозир газетанинг 30 га яқин актив ишчи мухбири бор.

Ж. РИСМЕТОВ.

Тошкент кимё-фармацевтика заводи коллективининг кўпчилигини ёшлар ташкил этади. Солиҳа Валишоева ҳам ўз дугоналари билан 10- синфни тамомлаб ишлаб чиқаришга келган эди. Қисқа муддат ичида у ҳалол меҳнати билан коллектив ўртасида катта обрў орттирди. Шу кунларда у смена топшириғини икки ҳиссага етказиб бажараётир. Суратда: упаковшчица Солиҳа Валишоева иш устида. **У. Азимов** фотоси.

ПОЙТАХТИМИЗДА

ЯНГИ ШИФОХОНА

Тошкентнинг Пушкин кўчасида яна бир янги шифохона ишга туширилди. 250 кишига мўлжалланган бу даволаш муассасаси собиқ республика Адлия министрлигининг тўрт қаватли ҳашаматли биносига жойлашган. Шифохонада 150 беморга мўлжалланган терапевтика стационари, болалар хирургияси бўлими ишлаб турибди. Бу ерда даволаш ишларини яхши ташкил этиш учун қулай шароитлар яратилган.

А. Қудратов.

ДЕВОРИЙ ГАЗЕТАЛАР КЎРИГИ

Тошкент қишлоқ хўжалик институтида агрономия, ипакчилик, мева-сабзавотчилик, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши ва экономикани ташкил этиш ва бошқа факультетлар деворий газеталарининг кўриги ўтказилди. Кўрикда ипакчилик ва агрономия факультетларининг «Фан учун» ҳамда «Агроном» деворий газеталарига биринчи ўрин берилди. Бу газеталар студентлар ўртасида олиб борилаётган таълим-тарбия ишларидаги ютуқ ва камчиликларни мазмунли ёритган, КПСС XXI съезди материалларини институт жамоатчилиги ўртасида кенг пропаганда қилган.

Б. Азизов.

ПРАКТИКА МУВАФФАҚИЯТЛИ ЎТДИ

Охунбобоев номидаги республика медицина билим юртининг санитар-фельдшерлик бўлимини бу йил 120 дан ортиқ киши тамомлаб чиқади. Улар яқинда республикамизнинг Қашқадарё, Сурхондарё, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССР да ишлаб чиқариш практикасида бўлдилар. Қишлоқлар ва шаҳарлардаги даволаш муассасаларида ўтказилган бу практика студентларга билим юртидан олинган назарий билимни мустаҳкамлашга ёрдам берди. Шу билан бирга бу практика битириш имтиҳонларини ҳам муваффақиятли топширишга ёрдам беради.

К. Тошбоев.

Ёшлар кунига бағишланган кинофестиваль

Пойтахтимиздаги бир қатор кинотеатрларда 22 июндан 28 июнгача совет ёшлари кунига бағишланган кинофестиваль ўтказилади. Кинофестиваль кунларида томошабинлар «Искра» кинотеатрида «Кўнгиллилар», «Ёшлик йиллари», «Биринчи эшелон», «Ёш гвардия» кинотеатрида «Одам одамга...», «Ватанимни куйлайман», «Дўстлар ёнимизда бўлганда», «Родина» кинотеатрида эса «Коммунист», «Турналар учади» ва «Баландлик» каби совет киносанъатининг энг яхши асарларини кўришлари мумкин.

Сеанслар олдидан кинотеатрлар фойесида оммавий ўйин ва танцалар, бадиий ҳаваскорлар концерти, лотерея ўйинлари, аттракцион ва викториналар бўлади.

А. МАМАЮСУПОВ.

Суратда: Қорасув районида яқинда қурилиб фойдаланишга топширилган чойхона биносининг умумий кўриниши.
В. Салов фотоси.

Бизнинг календарь

Вильгельм Вольф

Карл Маркс ва Фридрих Энгельснинг энг яқин дўсти ва сафдошларидан бири Вильгельм Вольф 1864 йил 9 майда қувғинда, ватанидан узоқ жойда вафот этган эди. «Маркс ва мен унинг сиймосида энг содиқ дўстни, германия революцияси эса энг қимматли инсонни йўқотди», — деб ёзган эди Ф. Энгельс В. Вольф хотирасига бағишланган мақоласида. Пролетариатнинг жасур, содиқ, олижаноб, илғор бу курашчисига Маркс «Капитал» асарининг биринчи томини бағишлаган эди.

Халқаро пролетариатнинг улуғ доҳилари Маркс ва Энгельснинг шунчалар ҳурмат ҳамда эътиборларини қозонган бу инсоннинг туғилган кунига бугун 150 йил тўлади.

Вильгельм Вольф 1809 йил 21 июнда Силезия шаҳрида туғилади. Отаси крепостной деҳқон бўлгани сабабли Вильгельм ёшлигиданоқ турмуш хўрликларини бошидан кечиради. Ота-онасининг сабот-матонати туфайлигина у ўрта маълумот олиб, университетга киришга муваффақ бўлади. Аммо университетни тамомлай олмайди, уни ҳукуматга қарши чиқишда айблаб, қамоққа оладилар. Вольф анчагина саломатлигини йўқотиб, 5 йил деганда қамоқдан чиқади.

Вильгельм Вольф ўзининг бундан кейинги бутун ҳаётини немис ишчилар синфини озод қилишга бағишлайди. 1847 йилда у Маркс ва Энгельс раҳбарлигида «Коммунистлар союзи»ни тузишда қатнашади ва шу Союз Марказий Комитетининг аъзоси бўлади.

1848 йил революцияси вақтида Брюсселда бўлган Вольф дарҳол Германияга етиб келади. «Коммунистлар союзи»нинг топшириғига биноан у Силезия деҳқонлари орасида тушунтириш ишлари олиб боради. 1848 йилда Вильгельм Маркс нашр қилган ва революция вақтида немис пролетариатининг жанговар трибунаси бўлиб қолган «Янги Рейн газетаси»нинг редакторларидан бири сифатида ишлайди. Вольф бутун кучини феодаллар зулмининг пруссия системасини фош этишга қаратади. Ўзининг бир қатор ёрқин ўткир мақолаларида помешчикларнинг жиноий кирдикорларини очиб ташлайди, ерларни деҳқонларга бўлиб беришни талаб қилади.

Германия революцияси мағлубиятга учрагач ва «Янги Рейн газетаси» таъқиқлаб қўйилгач, Вольф қувғин қилинган бошқа кўпгина революционерлар билан бирга ватанини ташлаб кетишга мажбур бўлади. У Лондонга келиб, тирикчилик ўтказиш учун хонадонларда дарс бериб юради. Бироқ моддий муҳтожлик унинг саломатлигини издан чиқаради. 1864 йил май ойида Вильгельм вафот этади.

Вольфни жуда яқиндан билган Фридрих Энгельс ундаги букилмас ирода, халқ ишига чексиз садоқат, масъулиятни чуқур ҳис этиш, дўстга ҳам, душманга ҳам, ўзига ҳам бирдек талабчан, қаттиққўллик каби ажойиб фазилатларини таъкидлаб кўрсатган эди. Оташин революционер Вильгельм Вольф ишчилар синфи қалбидан чуқур жой олган.

Болалар ашула ва рақс ансамбли

Олмалиқ шаҳар музика мактаби базасида бундан беш ой илгари болалар ашула ва рақс ансамбли ташкил этилган эди. Бунга музика мактаби ва шаҳар мактабларининг ўқувчиларидан 80 бола қатнашмоқда.

Ансамбль бадиий раҳбари Степанов, хормейстер Каракаев ва балетмейстер Фалеев ўртоқлар қисқа вақт ичида катта программада концерт тайёрладилар.

Ёш санъаткорлар Бутуниттифоқ пионер ташкилотининг юбилейи, болаларни ҳимоя қилиш халқаро куни каби тантаналарда концертлар бериб, Тошкент телестудияси орқали ўз талантларини намойиш этдилар.

Ансамблнинг концерт программаси қизиқарли ва ранг-баранг. Кичкинтойларнинг қувноқ ашулалари, тинчлик, партия, дўстлик ҳақидаги қўшиқлар, халқ миллий ашула ва рақслари ансамбль программасидан кенг ўрин олган. Шунинг учун бу ансамбль концертларини катталар ҳам қизиқиб тамоша қиладилар.

Ансамль хори 60, ўйинчилари эса 20 кишидан иборат. Ансамблни ташкил этиш ва уни керакли кийим-бошлар билан таъминлашда шаҳар маданият бўлими катта ёрдам қилди.

Олмалиқликлар кўрсатган ташаббус областимизнинг бошқа музика мактаблари учун ўрнак бўлардидир.

З. НАЗАРОВА.

Обод шаҳарча

Тошкентнинг Шумилов шаҳарчаси йилдан-йилга обод ва кўркам бўлиб бормоқда. Бу ерда ҳашаматли турар-жойлар ва уч қаватли ўрта мактаб биноси қад кўтариб турипти. Обод парк меҳнаткашларга яхши хизмат кўрсатмоқда. Шу кунларда бу ерда икки қаватли ячги кинотеатр биноси қурилаётир. Кинотеатр 400 томошабинга мўлжалланган бўлиб, барча қулайликларга эга бўлади. Проект бўйича бу маданий муассаса биноси ичида катта фойе, ўқув зали, оркестр саҳнаси ва буфет жойлашади. Қурувчилар кинотеатрни бинокорлар кунигача битказиб ишга туширишга аҳд қилганлар.

Қ. Аҳмеров.

26 ЙИЛДАН СЎНГ...

Турмушда хаёлга келмаган тасодиф, кутилмаган ҳодисалар юз беради, қизиқ-қизиқ воқеаларга дуч келасиз. Биз қуйида Ҳожимурот ота Ражабов оиласида рўй берган ана шундай қизиқ бир воқеани ҳикоя қилмоқчимиз...

1933 йил. Ҳожимурот ота оиласи билан Тошкентда, Чақар маҳалласида яшар эди. Кунларнинг бирида отанинг умр йўлдоши Меҳри опа оиланинг ягона фарзанди, 3-4 яшар Анорбойни етаклаб Чорсувдаги нон дўконига келади. Анорбойни ташқарида қолдириб, ўзи навбати келиб қолгани учун магазинга кириб кетади. Орадан анча фурсат ўтгач нонни олиб чиқиб, қараса, Анорбой йўқ. У ёқни қидирди, бу ёқни қидирди, дод-вой солди, фойдаси бўлмади, ўғли топилмади. Икки қалбни пайванд қилиб турган фарзанднинг йўқолиши туфайли оилага совуқчилик тушди, оқибатда ажралишга олиб келди.

• • •

Анатолий Алексеевич Мешчеряков деган йигит армия хизматига келгач, исм-фамилияси русча бўлган бу ўспириннинг ўзбек эканлигини эшитган кўпчилик ҳайрон бўлишди. Бу айниқса Анатолийга дўст бўлиб қолган Омонни жуда қизиқтира бошлади. Кунларнинг бирида Омон билан Анатолий юракдан суҳбатлашиб қолишади. Шунда Омон ўз отасидан эшитган бир воқеани айтиб берди:

Тошкент областининг Ўрта Чирчиқ районидаги «Партия XX съезди» колхозида яшовчи бир кекса киши отамга унинг ўғли 3—4 ёшлигида йўқолган, шундан буён тирик жудо бўлган фарзанд доғида юргани ва шу туфайли биринчи хотини билан ажралишиб кетгани ҳақида сўзлаб берган экан. Отам буни менга айтиб берган эди. У кишини мен яхши танийман. Сизнинг аллақаерингиз шу одамга жуда ўхшаб, кетадида, мобода шу киши сизнинг отангиз эмасмикан деган фикр бутун хаёлимни банд қилиб қўйди...

Омон сўзини тугатиб, ҳамсуҳбатига тикилди. Анатолийнинг юзида ҳам севинч, ҳам изтироб кўланкаси кезарди. Юраги сиқилди, ўз ҳаётидан сўзлаб, қалбини тирнаб келаётган дардини енгиллатиш мақсадида Омонга ёрилди:

— Мен қаерда туғилганимни, ота-онам ким, борми-йўқми, билмайман. Ақлимни болалар уйида танидим, меҳрибон тарбиячилар қўлларида кўтариб юрганларини эс-эс биламан. Кейин билсам, бу Оренбург областининг Абдулино районидаги болалар уйи экан. Мен улғайган сайин ота-онам ҳақидаги хаёл бутун борлиғимни банд қилиб қўйди. Бу доғ-ҳасрат қалбимга битмас жароҳат солди. Уларни ўлган дейишга тилим бормайди, ҳаётликларига ҳам ишонаолмайман, дунёда ота-онанг борлигини, уларнинг кимлигини билмай, тирик жудо бўлиб юришдан оғир уқубат йўқ экан, дўстим. Мени Анатолий Алексеевич Мешчеряков деб атаганлар. Бу исм ва фамилияни менга ким, қаерда қўйганини ҳам билмайман. 1955 йилда шу исм-фамилия билан Совет Армиясига хизматга чақирилдим.

Анатолий сўзини тамомлаб ўйичан кўзлари билан Омонга тикилди, кўзларида изтироб ёшлари йилтиллади. Шундан сўнг Омон негадир «Сизнинг отангиз ўша сиз унга жуда ўхшайсиз» деган қатъий фикрга келди. Сўнгра у қишлоққа Ҳожимурот Ражабовга хат ёзади, чол дарҳол жавоб қайтаради. У ўз хатида бошидан ўтган воқеани, ўғлини қандай йўқотганлигини сўзлаб беради. Шундан сўнг Ҳожимурот ота билан «Анатолий» ўртасида ёзишма бошланади. Лекин бу кишининг ота эканига Анатолий ишонмайди. Чунки отасини у деярли кўрмаган, ота дийдори унинг тасаввурида из қолдирган эмас. Шу кишини отам деб тан олишга қандайдир асос ва ишонч керак эди. Анатолий шу мулоҳазалар билан армия хизматини ўтагандан сўнг ҳам хат орқали танишган ота уйига келишга иккиланди. Калининградга жўнаб кетади. У ерда 11 ой ишлайди. Лекин ота-она меҳри, уларни топиб олиш умиди, қалб парвози уни Ўзбекистонга, қишлоққа етаклади.

Дастлаб у Паркент районидаги Сўқоқ қишлоғида яшовчи Меҳри Умарова ҳузурига келди.

— Она! Меҳрибон она!

— Она меҳри, унинг туйғуси, ҳисси нақадар зўр, зийрак ва сезгир! Меҳри опа ўз фарзандини, бундан 26 йил бурун йўқотган Анорбойини таниди! Шу орада Ҳожимурот ота етиб келди.

— Ўғлим! — Ҳожимурот ота бир кўришдаёқ бу норғул йигит ўз фарзанди эканига шубҳа қилмади. Чунки йигитнинг икки қоши орасидаги ёшликдан қолган қора чизиқ «бу ўша Анорбой» деб турарди. Ота-онанинг шу дамдаги қувончини, ҳаяжонини тасвирлашга қалам ожизлик қилади.

Ҳозир Меҳри Умарованинг ундан бошқа 3 фарзанди бор. У Сўқоқда ўз оиласи билан яшайди. Ҳожимурот ота эса Ўрта Чирчиқ районидаги «XX партсъезд» колхозида ишлайди. Унинг ҳам иккинчи хотинидан 4 фарзанди бор. Анатолий — Анорбой она бағрида 8 ой яшагач, ҳозир отаси ёнига келди, унинг кўзига нур, белига дармон бўлди.

— Етимлик йилларида ота-онадан ҳам зиёда тарбия қилган болалар уйи тарбиячиларини умрбод унутмайман, — дейди Анорбой. Ўғлини топишга сабабчи бўлган Омон Муборaковдан, уни тарбиялаб вояга етказган давлатимиздан, она-Ватандан Ҳожимурот ота ҳам, Меҳри опа ҳам беҳад миннатдорлар.

— Ватан — Она! деб шуни айтадилар-да дейди, — Ҳожимурот ота, — тирик етим бўлиб қолган гўдагимизни шу муътабар Она — Ватан авайлаб ўстирди, вояга етказди.

М. АБУБАКИРОВ.

Суратда: 26 йилдан сўнг топишган ота-ўғил.

Лагерь қучоғида

«Пионерская зорька» лагери Орджоникидзе районининг хушманзара ва баҳаво ерига жойлашган. Бу ерда ташкил этилган пионерлар лагери болалар келган биринчи кунданоқ яшнаб, шўх кулги ва тантанали садоларга тўлиб кетди. Ўша куни пионерлар дўстлик гулхани ёқиб, танишув кечаси ўтказдилар. Гулхан жуда тантанали ўтди.

Лагерь қўйнида дам олувчи ўғил-қизлардан тузилган оркестр, рақс ва ашулачилар ансамблининг ёқимли куйлари янграб, чиройлик ўйинлар узоқ давом этди.

Пойтахт меҳнаткашларининг 200 дан ортиқ ўғил-қизлари тезда бир оиланинг фарзандларидек бўлиб олди.

Лагердаги тартиб ва интизом, турли кўнгилочар ўйинлар, спорт мусобақалари, лаззатли таомлар, соя-салқин жойлар болаларнинг қувноқ яшаши, вақтларини сермазмун ва маданий ўтказишлари учун хизмат қилмоқда.

Бу йил «Пионерская зорька» лагерида 700 дан ортиқ бола дам олади.

Ф. УСМОНОВА.

Телевизор экранида

21 ИЮНДА

12.00. Бадиий фильм — «Сомбреро» ва бадиий ҳаваскорлар концерти.
19.00. Бадиий фильм — «Хотиним куйпашни истайди».
20.30. Сўнгги ахборот.
20.45. Киножурнал.
21.00. Свердлов номли концерт залидан филармония солистлари ва халқ чолғу ансамблининг концерти олиб кўрсатилади.

22 ИЮНДА

19.30. Ўзбек тилида «КПСС Марказий Комитети Пленумини муносиб кутиб олайлик» деган эшиттириш.
19.50. Киножурнал.
20.00 М. Горький номли театрнинг «Аждаҳо ва қуёш» спектакли олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида сўнгги ахборот.

Редактор ўринбосари: **М. ҚОРИЕВ.**

ТОШКЕНТНИНГ томоша залларида

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— ёзги бинода: 21/VI да **Алишер Навоий**, 23/VI да **Холисхон**, қишки бинода: 21/VI да **Юрак ёнмоғи керак.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/VI да **Богема**, 23/VI да **Улуғбек.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — ёзги бинода: 21/VI да **Равшан ва Зулхумор**, 22/VI да **Муқимий.**

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун **Қора батальон**, кеч соат 10-40 минутда **Бомбай қизи.**

«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН», «ФЕСТИВАЛЬ» — **Қора батальон.**

«СПУТНИК» — 1-залда эрталаб соат 11, кундуз 5 ва кеч 9 да **Ҳаёт сенинг қўлингда**, кундуз 1, 3 ва кеч 7 да **Карнавал кечаси**, 2-залда кундуз ва кечқурун **Бурилишда.**

«ИСКРА» — кеч соат 8-20 минутгача **Қора батальон**, кеч 9 ва 11 да **Сўнгги дюйм**, кеч 9-40 минут ва 10-20 минутда **Ўғлимиз адвокат.**

КАФАНОВ номли — кеч соат 9-10 минут ва 10-45 минутда **Қора батальон.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
21 июнда
ПРЕМЬЕРА
А. Муҳитдин асари

Афанди шаҳар кезади

2 бўлимда эстрада томошаси.

Композитор—**Ғ. Қодиров**, режиссёр — **М. Асадуллаев**, балетмейстер — **М. Гердт.**

Томошада: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Эргашхон Мирмаҳмудова, Убайдулла Мадраҳимов**, Қозоғистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Жалол Осимов**, солистлардан **Розия Қурбонова, Кароматт Аҳмедова, Собир Маҳкамов, Халил Қодиров, Иброҳим Мунавваров, Валентин Селютин, Инна Селютина, Зулайха Муллақандова, Қаюм Аъзамов, Ғафур Солиҳов, Муҳаммад Рисметовлар** қатнашади.

Томоша кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар кундуз соат 3 дан сотилади.

Свердлов номли концерт залида
21 июнда,
Ҳамза номли театрнинг ёзги биносида
22 июнда
ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ

Катта концертлари

Концертда: СССР халқ артисти **Саодат Қобилова**, Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Ғулом Абдураҳмонов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Эргаш Шукруллаев, Карим Алиев, Аюб Қодиров, Али Хўжаев, Карим Мўминов**, солистлардан **Клара Юсупова, Ғафур Иноғомов, Холисхон Қодирова, Маҳмуд Муҳамедов** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Навоий кўчаси, 3- уй, 21-квартирада турувчи **Пўлат Ҳошимович Холиқовнинг** Навоий кўчаси, 3-тупик, 7- а уйда турувчи Нина Брониславовна Холиқовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 7- участка халқ судида кўрилади.

«Тошкент ҳақиқати» газета редакциясининг коллективи кекса матбуот ходими **Вали ГАЛЯМОВНИНГ** вафот этганлигини қайғу билан билдириб, марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136, Совет қурилиши бўлими — 136, Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135, Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132, Хатлар бўлими — 34048, 156, Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132, Секретариат — 29040, 50, Эълонлар бўлими — 28142.

Р-01395. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётнинг босмахонаси. Нашр. Б-1618.